

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΘΑΡΣΕΙΝ ΧΡΗ ΤΑΧ ΑΥΡΙΟΝ ΕΞΕΤ ΑΜΕΙΝΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1935

“ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ” “EPIRE DU NORD”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΦΙΛΩΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

BULLETIN MENSUEL POLITIQUE
SOCIAL LITTERAIRE
ORGANE DE LA LIGUE
DES EPIROTES DU NORD

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου 3α

BUREAUX: Rue Paparrigoboulou 3α

ΣΥΝΔΡΟΜΗ } Ἑσωτερικοῦ Δραχ. 100
ΕΤΗΣΙΑ } Ἑξωτερικοῦ Δολλ. 2

ABONNEMENT } Grèce Dr. 100
ANNUEL } Etranger \$ 2

Τυπογραφεῖα: Σκουλενίου 1—Ἀθῆναι

Imprimerie: Rue Skouleniou 1—Athènes

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1935

ΤΕΥΧΟΣ 1.

ΔΙΑΤΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΘΑ

Ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Ἀλβανίας εἰς τὴν Βόρειον Ἡπειρον, ἰδίᾳ ὅμως ἐσχάτως, πᾶσαι αἱ ἄλβανικαὶ κυβερνήσεις διὰ σωρείας αὐθαγῶν μέτρων κατεπάτησαν καὶ ἀνέτρεψαν τὸ ἀπὸ αἰῶνων ὑφιστάμενον ἐκκλησιαστικὸν καὶ σχολικὸν καθεστῶς τῆς ἀτυχοῦς ταύτης χώρας. Μοναδικὸς σκοπὸς τοῦ προγράμματος, τὸ ὅποιον ἐφαρμόζει τὸ ἄλβανικὸν κράτος, ὅτε μὲν συγκεκαλυμμένως ὅτε δὲ ἀπροκαλύπτως, εἶνε ὁ βίαιος ἐξαλβανισμὸς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Β. Ἡπείρου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἐν τῇ νοτίᾳ Ἀλβανίᾳ συμπαγῇ καὶ ἀνεγνωρισμένην ἑλληνικὴν μειονότητα.

Κατὰ τοῦ σωβινιστικοῦ τούτου προγράμματος τῆς Ἀλβανίας ὁ πληθυσμὸς τῆς Β. Ἡπείρου ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀντέδρασε καὶ ἤρχισε μάλιστα ἀπὸ τινος ἀγῶνα ἀμύνης εἰρηνικὸν ὑπὲρ τῆς διαφυλάξεως τῶν κεκτημένων καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένων δικαιωμάτων του. Τὸν ἀγῶνα τοῦτον κέκληται νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ ἐπ' αἰσίσις οἰωνοῖς ἐκδιδόμενον παρὸν δελτίον τὸ ὅποιον προώριστα νὰ κατευθύνῃ τὰς προσπάθειάς τῶν ἀπανταχοῦ Βορειοηπειρωτῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἱεροῦ σκοποῦ, οἷος εἶνε ἡ διατήρησις τοῦ ἐθνολογικοῦ χαρακτήρος τῆς Β. Ἡπείρου, τουτέστιν ἡ προστασίς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ σχολικοῦ καθεστώτος αὐτῆς καὶ ὁ σεβασμὸς ἐκ μέρους τῆς Ἀλβανίας τῶν ἡθῶν καὶ παραδόσεων τοῦ λαοῦ τῆς ἑλληνικῆς ταύτης χώρας, τοσοῦτ' ἄλλαν καθόσον ἡ Β. Ἡπειρος δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ νεοσύστατον ἄλβανικὸν κράτος ὡς λεία πολέμου, ἀλλὰ παρεχωρήθη εἰς αὐτὸ ὑπὸ ὅρους καὶ διὰ πράξεων διεθνῶν, αἱ ὅποιαι ἐδημιούργησαν ὑποχρεώσεις τόσον εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἥτις παρέλαβε τὸν πληθυσμὸν ταύτης, ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ὑπεχρεώθη νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς αὐτήν.

Μολονότι ἐκδιδόμεθα εἰς ἡμέρας ἐντόνου προκλήσεως τοῦ ἄλβανικοῦ κράτους, θιγούσης τὰ ἐθνικὰ ἰδανικά μας, ἐν τούτοις ψυχραίμως δηλοῦμεν ὅτι ἡ ἀσκήσωμεν πολιτικὴν διαλλακτικὴν εἰς τὸν ἀγῶνα μας ἐφ' ὅσον ὁ κυρίαρχος τῆς Β. Ἡπείρου ἀναθεώρησιν τὴν πολιτικὴν του ἀπέναντι τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ταύτης, ἀναγνωρίσῃ δὲ καὶ σεβασθῇ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἅτινα ἔχει ἀποκτήσει διὰ θυσιῶν αἵματος καὶ τὰ ὅποια, ἐπαναλαμβάνομεν, εἶνε διεθνῶς ἀνεγνωρισμένα καὶ κατωχυρωμένα. Ἀντιθέτως, ἐάν δηλαδὴ ἴδωμεν ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπικρατοῦν εἰς τοὺς ἐπισήμους ἄλβανικοὺς κύκλους ἀντιλήψεις σωβινιστικαὶ καὶ συνεχίζεται ὁ ἐθνικὸς στραγγαλισμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Β. Ἡπείρου, οὐδεμιᾶς θυσίας θὰ φεισθῶμεν διὰ νὰ καταστήναι αἰσθητὸν ὅτι ὁ ἐλληνισμὸς, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ ἀπὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων τὰ βόρεια ἡπειρωτικὰ ἐδάφη δὲν ἀνέχεται τὴν βίαν καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀχθῇ εἰς ἐθνικὴν ἐξουθένωσιν. Τοιοῦτος μάλιστα νομοταγῆς λαὸς εἶνε ἄξιός παντός σεβασμοῦ.

Παραλλήλως, θὰ ἐργασθῶμεν ἵνα φέρωμεν εἰς στενὴν ἐπαφὴν τοὺς ἀπανταχοῦ Βορειοηπειρώτας καὶ συγκεντρώσωμεν αὐτοὺς ψυχικῶς περὶ τοῦ Συλλόγου μας, ὁ ὁποῖος θὰ καταστήναι οὕτω τὸ Πατριωτικὸν Κέντρον, ἐκ τοῦ ὁποῦ θὰ δίδωνται ἐκάστοτε αἱ διάφοροι κατευθύνσεις. Διὰ τῆς «Βορ. Ἡπείρου» θὰ καλλιεργηθοῦν στενῶς αἱ σχέσεις τῶν ἐν τῇ πατρίδι καὶ τῇ ξένῃ συμπατριωτῶν καὶ θὰ παρελάσουν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς αἰ παντὸς εἵδους ἐκδηλώσεις καὶ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς των.

Ἀπευθύνοντες σήμερον ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἀδελφικὸν χαιρετι-

σμόν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ συμπατριώτας καὶ σύστασιν ὅπως ἐμμένουν εἰς τὰ πάτρια, καλοῦμεν τοὺς διανοομένους ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων νὰ προσφέρουν εἰς τὴν «Βόρειον Ἡπειρον» τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῶν, πρὸς δημιουργίαν μιᾶς καλυτέρας αὔριον, τῆς ὁποίας ἡ πατρίς μας εἶνε ἀξία καὶ διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπαύσαμεν πιστεύοντες καὶ εἰς ἄλλους χρόνους πολὺ ζοφερωτέρους τῶν σημερινῶν.

Ἡ δικαίωσις τῶν Ἑλληνικῶν ἀπόψεων ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης.

Τυχάνουσι γνωστὰ αἱ προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ ἑλληνικὴ μειονότης Β. Ἡπείρου προσέφυγε εἰς τὴν Κ.τ.Ε. Συμφώνως πρὸς τὴν μειονοτικὴν διαδικασίαν τὴν ὁποίαν ἡ κοινὴ ἀκολουθεῖ, ἡ ἀναφορὰ τῆς μειονότητος παρεπέμφθη εἰς τριμελὴ ἐπιτροπὴν ὅπου ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις κληθεῖσα ἠναγκάσθη νὰ παράσχη ἐξηγήσεις, τὰ μέλη ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς καίτοι εἶχον τὸ δικαίωμα, ἀπέφυγον νὰ ἐκφέρωσι γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἐπροτίμησαν νὰ παραπέμψουν αὐτὸ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας. Τὸ Συμβούλιον πάλιν ἐθεώρησε καθήκον τοῦ ὅπως πρὸ πάσης ἀποφάσεως ζητήσῃ τὴν γνωμάτευσιν τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης, ἥτις εἰς τοιαύτας περιστάσεις προδικάζει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποτελεῖ αὐτὴ αὕτη, ἡ γνωμάτευσις δηλ. τὴν εἰς τὸ ζήτημα ὀφειλομένην λύσιν.

Ἀς ἴδωμεν τώρα πῶς ἐτέθη τὸ ζήτημα πρὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου.

Ἰδοὺ ἡ διατύπωσις τοῦ σχετικοῦ ἐρωτήματος:

- 1) Ἐὰν λαμβάνων τις ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῆς δηλώσεως (γενομένης ὑπὸ τῆς Ἀλβανίας) τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1921 δέον νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς εὐσταθοῦσαν τὴν θέσιν τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ κατάργησις τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ μειονοτικῶν σχολείων, ἀποτελοῦσα γενικὸν μέτρον ἐφαρμοζόμενον ἐξ ἴσου εἰς τε τὴν πλειονότητα καὶ τὴν μειονότητα εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς Δηλώσεως ταύτης;
- καὶ 2) καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐὰν τὸ Συμβούλιον τῆς Κ.τ.Ε. δύναται ἐπὶ τῇ βίσει τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἐν λόγω ἀρθροῦ νὰ ἀπευθύνῃ συστάσεις καὶ πέραν τῶν διατάξεων τῆς 1ης παραγράφου.

Μὲ ἄλλας λέξεις ἐὰν τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον ἀπεφαίνεται καταφατικῶς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος, ἔλεγεν δηλ. ὅτι ὁρθῶς ἐπραξεν ἡ Ἀλβανία καταργήσασα τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα καὶ μετ' αὐτῶν καὶ τὰ σχολεῖα τῆς μειονότητος, τότε πλέον οὐδὲν θὰ εἶχε δικαίωμα ἡ μειονότης ἵνα διατηρήσῃ ἴδια σχολεῖα διότι τοῦτο θὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς πλήρη κατάργησιν τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς Ἀλβανικῆς Δηλώσεως τὸ ὁποῖον τῆς χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο, θὰ ἡδύνατο ὅμως τὸ Δικαστήριον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος ὅποτε ὅμως εἶναι ἄγνωστον τί θὰ ἀπεφαίνεται καὶ εἶναι ζήτημα ἐὰν οἰαδήποτε ἀπόφασιν ἥτις θὰ ἐφεύρα τὸ δεύτερον τοῦτο ἐρώτημα θὰ ἡδύνατο ποτὲ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν μειονότητα τῆς ὁποίας τὰ σχολεῖα θὰ εἶχον πλέον καταργηθῇ.

Εὐτυχῶς τὸ Δικαστήριον ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀπόψεων δηλώσαν κατὰ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον ὅτι ἡ πρώτη παραγράφος τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς Ἀλβανικῆς δηλώσεως τοῦ 1921 ἐξασφαλίζει εἰς τοὺς ἄλβανοὺς ὑπηκόους, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς μειονότητος φυλῆς θρησκείας ἢ γλώσσης τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διατηροῦν καὶ νὰ διευθύνουν καὶ νὰ ἐλέγχουν ἰδίαις δαπάναις ἢ νὰ δημιουργοῦν εἰς τὸ μέλλον ἰδρύματα φιλανθρωπικά, θρησκευτικά ἢ κοινωνικὰ σχολεῖα καὶ ἑτερα διαμορφωτικὰ ἰδρύματα μετὰ τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι ἐλευθέρων χρῆσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν γλώσσης καὶ νὰ ἐκασκῶσιν ἐλευθέρως τὴν θρησκείαν τῶν.

Τὸ Δικαστήριον ἀπεφάνθη ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀπάντησις τοῦ εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα εἶναι ὁρμητικὴ δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ἀπαντήσῃ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, λαμβάνον δὲ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω ἀπέρριψε τὴν ἄλβανικὴν θέσιν ὡς ἀστήρικτον.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρως ὀδυνηρὰ διὰ τοὺς ἀλυτρώτους Ἕλληνας, ἡ τελευταία Ἐθνικὴ

Οἱ Βορειοηπειρῶται καὶ τὸ κίνημα

Εἰς τὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι, διχασθεῖσαι πρὸ μηνός, παρ' ὀλίγον νὰ ἐπέπιπτον ἐναντίον ἀλλήλων—ὅποτε ἡ συμφορὰ θὰ ἦτο ἀνεπανόρθωτος—ὁ ὑπόδουλος Ἑλληνισμός, ὁ καθ' ἑκάστην γεύμενος τὰς πικρίας τῆς δουλείας, ἔχει στηριξέας τὰς ὡραιότερας τῶν ἐλπίδων τοῦ ἀπὸ αὐτὰς δὲ καὶ μόνον ἀκάμπτους ἐν τῇ ἐνότητι καὶ ἱκανὰς νὰ ἐπιβάλουν τὰ δίκαιά του—ἔχει ἐξαρτήσῃ τὴν σημερινὴν ζωὴν καὶ τὴν ζωὴν τῆς αὔριου.

Οἱ Βορειοηπειρῶται, τῶν ὁποίων τὰ αἰσθήματα διερμηνεύομεν πιστῶς τὴν στιγμὴν αὐτήν, παρακολουθήσαντες μετ' ἀγωνίας ἀπ' ἀρχῆς, τὸ ἐθνικόν ἐκεῖνο κίνημα, εὐχονται ὅπως, ἐπανερχομένης τῆς ὁμονοίας καὶ ἐπικρατοῦντος τοῦ πατριωτισμοῦ, ἐπωλαθοῦν τὸ γρηγορώτερον αἱ πληγαὶ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, γεφυρωθῇ δὲ τὸ χάσμα, τὸ μεταξὺ τῶν δύο πολιτικῶν κόσμων τῆς καὶ ἡ θλίβερά ἐκεῖνη δοκιμασία τῆς 1ης Μαρτίου, μὲν ἡ τελευταία τῶν ὅσων ἡ κακὴ Μοῖρα τῆς ἐπεφύλασεν, ἐπ' ἀγαθῷ ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ—εἰς τὴν ἐνότητα καὶ μόνον τοῦ ὁποίου ἐλπίζομεν καὶ στηρίζομεν.

Μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα ἡ ἐνθουσιώδης ὑποδοχή, ἥς ἔτυχεν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς κοινῆς γνώμης, ἡ τὸσον πανηγυρικῶς ἀναγνωρίσασα τὰ δίκαιά μας, ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάγης.

Ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, ἀγωνισθεὶς παρὰ τὸ πλευρόν μας ἀπ' ἀρχῆς, διερμηνεύων δὲ τὸν ἐνθουσιασμόν αὐτὸν σήμερον, εἰς συνεχεῖς ἐκδόσεις, ἃς διαβιβάζει τὰς θερ-

μὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τὰς χιλιάδας τῶν ἀναγνωστῶν του, αὐτὸς δὲ ἃς βεβαιωθεί ὅτι, οἱ Βορειοηπειρῶται, μνήμονες τῶν ὑπηρεσιῶν του, τὸν εὐγνωμονοῦν.

Εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας τιμῆς, τὸ ὅτι κατὰ τὴν στέφιν τοῦ Μνημείου τῶν Ἱερολοχιτῶν, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἐθνικῆς

Εὐγε! μας ἐορτῆς, τὴν 24ην παρελθόντος, εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως, ἐπρωτοστάτησεν ἡ «Ἐνωσις Βορειοηπειρωτῶν Φοιτητῶν», ἐξ ὧν τῶν φοιτητικῶν ὁργανώσεων τῆς πρωτευούσης.

Ἄλλοτε καὶ περὶ τοὺς χρόνους τῆς Ἐθνεγερσίας, αἱ παραδουνάβιοι χῶραι Μολδαυία καὶ Βλαχία, ὡς ἐκ τῶν πολλῶν Ἡπειρωτῶν τῶν ἐγκατεστημένων ἐν αὐταῖς—μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ μεγάλοι εὐεργεταὶ Κ. καὶ Ε. Ζάππας, Ἀρσάκης κλπ.—ἀπετέλουν πραγματικὴν Ἡπειρωτικὴν παροικήν. Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ἡρώϊκων ἐκείνων σπουδαστῶν, τῶν ἐν Δραγατσάνῳ πεσόντων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἦσαν Ἡπειρῶται. Καὶ ἡ σημερινὴ φοιτητικὴ Βορειοηπειρωτικὴ Νεολαία τῶν Ἀθηνῶν, εἶχε καθήκον νὰ ἐκδηλώσῃ—ὡς ἐξεδήλωσε—τὸν σεβασμὸν τῆς καὶ τὸν θαυμασμόν πρὸς τὴν Μνήμην καὶ τὴν πρᾶξιν ἐκείνων.

Ὑπερηφανεύομενοι διὰ τὴν θαθεῖαν αὐτὴν ἀντίληψιν τῶσιν ἱερῶν καθηκόντων, συγχαιροῦμεν τοὺς νεαροὺς συμπατριώτας μας, τοὺς τιμῆσαντας τὸ Βορειοηπειρωτικὸν ὄνομα κατὰ τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην τελετήν.

Ἡ «Βόρειος Ἡπειρος» ἀπὸ τοῦ πρώτου τῆς φύλλου, ἀπευθύνει ἀδελφικὸν χαιρετισμόν πρὸς

Διὰ τὸν «Πελαγό» τὴν ἐφημερίδα «Πελαγός», ἡ ὁποία μόνη μέχρι σήμερον, ὡς Βορειοηπειρωτικὴ ἐφημερίς καὶ ἀπὸ μιᾶς εἰκοσαετίας συνεχῶς, ὑπερήσπισε τὰ Βορειοηπειρωτικὰ ζητήματα καὶ συμφέροντα, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ φίλου καὶ παλαιμάχου συμπατριώτου κ. Κωνσταντίνου Σκενδέρη.

Ἡδὴ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν συνεχίζουσαν ὑπὲρ αὐτοῦ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐφημερίδα «Πελαγός» θὰ δορᾷ καὶ τὸ περιοδικόν μας.

Τὸ νέον μέτρον εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, τὸ τιθέμενον εἰς ἐφαρμογὴν ἐν Ἀλβανίᾳ, τὸ ὁποῖον δὲ προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ καὶ παρουσιάσῃ ὡς σύμφωρον διὰ τὰς λαϊκὰς μάζας, ἡ ἡμιεπίσημος «Besa» τῶν Τυράνων—ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ εἰς ἄλλην στήλην δημοσιευμένου περιληπτικῶς ἀρθροῦ τῆς—ὅχι μόνον δὲν εἶναι τὸ ἐνδουκνεϊόμενον ἀλλὰ καὶ πλέον καταθλιπτικὸν παρουσιάζεται τοῦ μέχρι σήμερον ἐφαρμοζομένου.

Ὁ φόρος τῆς δεκάτης

Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ὁ παραγωγὸς ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ εἰς χρῆμα τὸ ἀνήκον εἰς τὸ δημόσιον 10 ο)ο ἐπὶ τῆς παραγωγῆς του, ἐνῶ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ χρῆμα ἐλλείπει καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πλέον παραγωγικὰς περιφερείας τοῦ Κράτους.

Φυσικὸν ἐπάκολουθημα εἶναι ὡς ἐκ τούτου, ἡ δυσκολία εἰς τὰς πληρωμὰς καὶ ὁ γογγυσμὸς τῶν κατοίκων, πιεζομένων ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν χωροφυλάκων, ἐνῶ εἰς τὰς θέσεις τῶν Κοινοταρχῶν—τῶν ὑποχρεομένων νὰ εἰσπράττουν τὸν φόρον ἐρχομένων δὲ εἰς προστριβὰς μετὰ τοὺς συνδημῶτας των—θὰ ἀνέρχονται ἄνθρωποι τῆς κακῆς στιγμῆς (παραιτουμένου ἢ μὴ ἐκθέτοντος ὑποψηφιότητα παντὸς νοικοκύρη) οἵτινες θὰ ἐκμεταλλεύωνται αὐτὰς, θὰ ἐκδικοῦνται δὲ τοὺς μετ' ὧν δὲν εὐρίσκονται εἰς ἀγαθὰς σχέσεις, διὰ τῆς δηλώσεως ἐκάστοτε μεγαλυτέρων τῆς πραγματικότητος ποσοτήτων παραγομένων εἰδῶν.

Ἐκ τῶν ὧν, ἂν ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἀποδεικνύεται φροντίζουσα μόνον διὰ τὴν καλλιτέραν εἰσπραξίν τοῦ φόρου τῆς—ὁ ὁποῖος μὲ τὸ προηγουμένον σύστημα, καὶ λόγω τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἧς διαβίῃ ἡ γείτων μας, εἰσπράττετο πολὺ δυσκόλως—ἀδιαφοροῦσα δὲ διὰ τὸν ταλαίπωρον ἀγροτικὸν πληθυσμὸν, τὸ θῦμα τοῦ νέου μέτρου.

Ἡ τιμὴ τοῦ πρωτοφανοῦς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου γεγονότος, τῆς ἐκδόσεως τοῦ πατρῴου Τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι ρόντος δελτίου—τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ πόθος καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν ἀπανταχοῦ συμπατριωτῶν—ἀνῆκε καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, κυρίως δὲ εἰς τὸν ἐκανώτατον Πρόεδρον αὐτοῦ κ. Φώτιον Τσαβίδη, τὸν ἐμπνευσθέντα καὶ πραγματοποιήσαντα τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἰδέαν.

Ἡ τιμὴ τοῦ πρωτοφανοῦς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου γεγονότος, τῆς ἐκδόσεως τοῦ πατρῴου Τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι ρόντος δελτίου—τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ πόθος καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν ἀπανταχοῦ συμπατριωτῶν—ἀνῆκε καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, κυρίως δὲ εἰς τὸν ἐκανώτατον Πρόεδρον αὐτοῦ κ. Φώτιον Τσαβίδη, τὸν ἐμπνευσθέντα καὶ πραγματοποιήσαντα τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἰδέαν.

Τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι

Ἡ τιμὴ τοῦ πρωτοφανοῦς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου γεγονότος, τῆς ἐκδόσεως τοῦ πατρῴου Τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι ρόντος δελτίου—τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ πόθος καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν ἀπανταχοῦ συμπατριωτῶν—ἀνῆκε καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, κυρίως δὲ εἰς τὸν ἐκανώτατον Πρόεδρον αὐτοῦ κ. Φώτιον Τσαβίδη, τὸν ἐμπνευσθέντα καὶ πραγματοποιήσαντα τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἰδέαν.

Εἰς ἁλλὴν στήλην δημοσιεύομεν ὡραίαν διάλεξιν περὶ τοῦ «Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος» τοῦ δημοπορίτου καὶ ἐγκρίτου δικηγόρου κ. Μα-

Ἐπὶ μιᾷς παλαιᾷ διαλέξεως

μοπούλου, δοθεῖσαν τὴν 2αν Δεκεμβρίου 1934, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Ἡ διάλεξις δημοσιεύεται ἀσχέτως τῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς καὶ μέχρι σήμερον μεθοδευομένων γεγονότων, διὰ τὴν τελειάν ἱστορικὴν τῆς ἀκρίβειαν, τὴν γλαφυρότητα τοῦ ὅρου καὶ τὴν θαυμασίαν ἀφηγηματικὴν ἱκανότητα τοῦ ὁμιλητοῦ.

Ἀνυπόμυστος μόνον, διότι, λόγω τῆς στενότητος τοῦ χώρου, δὲν κατωρθώσαμεν νὰ τὴν συμπεριλάβωμεν ὁλόκληρον, ἐκροατήσαμεν δὲ συνέχεται καὶ δι' ἐπομένως ἐκδόσεις.

Ἐφημερὶς τῆς γείτονος μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὁ Βετεράνος τῶν Βετεράνων καὶ συνεργάτης

Ὁ Μπαμπὰ Ραμαντάνη

μαντάνη, τοῦ Τεκὲ Κιατρώμι, ἀσθενεῖ, ὅτι ἐνδιεφέρθη δὲ χρηματικῶς δι' αὐτὸν ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Παντελῆ Βαγγέλη.

Πτωχὲ Μπαμπὰ Ραμαντάνη! Δύο εἶναι τὰ κακὰ ἐκ τῶν ὁποίων πάσχεις: Ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ πτωχεία σου. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον θὰ σοῦ θεραπεύσῃ ἀσφαλῶς ὁ ὕψιστος, πού τόσον πιστῶς μέχρι τῶν γηρατειῶν ὑπηρετήσας. Διὰ τὸ δεύτερον δὲ μὴ ποῖος θὰ ἐνδιαφερθῇ; Πτωχὲ Μπαμπὰ Ραμαντάνη! Συμμεριζόμεθα τὸν πόνον σου!...

Ἡ «Βόρειος Ἡπειρος» θὰ διαθέτῃ δύο σελίδας τῆς, διὰ τὴν ὑποστήριξιν παντὸς νέου Βορειοηπει-

Διὰ τοὺς Νέους

ρώτου ἢ καὶ Ἡπειρώτου γενικῶς, ἀσχολουμένου μετὰ τὴν λογοτεχνίαν ἢ τὴν ποίησιν.

Δηλοῦται ὅμως προκαταβολικῶς—καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων—ὅτι ἡ κρίσις μας θὰ εἶναι αὐστηρά, δὲν θὰ δημοσιεύεται δὲ παρ' ἀξίαν, ἀπολύτως τίποτε.

Ἐπιθυμοῦσα ἐπίσης νὰ συγκεντρώσῃ τὰ δημοτικὰ τραγούδια μας—τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν θησαυρὸν ἀνεκτίμητον—καὶ νὰ

Ἐπίσης

ἐκδώσῃ συλλογὴν αὐτῶν, ἀργότερον, παρακαλεῖ τοὺς φίλους τῆς νὰ τὴν διευκολύνουν, ἀποστελλόντες ὅ,τι γνωρίζει ἕκαστος. Τ' ἀποστελλόμενα θὰ δημοσιεύωνται εἰς εἰδικὴν στήλην, θὰ σημειοῦται δὲ ἐκάστοτε καὶ τ' ὄνομα τοῦ ἀποστολέως.

ΕΠΗΥΚΡΙΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Χάγης

Εἰς τὸ φύλλον τῆς 8ης Ἀπριλίου, ἡ ἐν Γενεύῃ ἐκδιδόμενη «Ἐφημερὶς τῶν Ἐθνῶν», ἐδημοσίευσεν τὴν κάτωθι ἀνακοίνωσιν τῆς Γραμματείας τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης.

«Τὸ Διεθνὲς Δικαστῆριον τῆς Χάγης, ἐξέδωκε, τὴν 8ην Ἀπριλίου 1935 τὴν συμβουλευτικὴν του γνωμοδότησιν ἐπὶ τοῦ ἀκολουθοῦ ἐρωτήματος τεθέντος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε., κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1935.

«Λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ συνόλου τῆς δηλώσεως τῆς γενομένης τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1921 ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς ΚΤΕ ἐν ὀνόματι τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς βάσιμος ἡ ἀποφῆς τῆς ἐν λόγω κυβερνήσεως συμφώνως μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ κατάργησις τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων ἐν Ἀλβανίᾳ ἀποτελοῦσα γενικὸν μέτρον ἐφαρμοστέον τόσον εἰς τὴν πλειονότητα ὅσον καὶ εἰς τὴν μειονότητα, εἶναι σύμφωνος μετὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς ἐν λόγω δηλώσεως;»

Τὸ Δικαστῆριον ἀπήντησεν ἀρνητικῶς δι' 8 ψήφων (τῶν κ.κ. Γκουερέρο ἀντιπροέδρου, βαρώνου Ρολὲν Ζεκεμέν, Φρομαζώ, Ἀλταμίρα, Ἀντζιλότη, Οὔρουτσια, Σουσίγκ καὶ Βάν Εὐζύγκα ἐναντὶ 3 (τῶν σερ Σέχιλ Χούσι, προέδρου κόμητος Ρόστ Βορόφσκυ καὶ κ. Νεγκουλέσκο). Οἱ τρεῖς δι' ὁμοθυμαδὸν καταθέσαν κοινὴν δήλωσιν, ἀποτελέσαντες οὕτω τὴν μειοψηφίαν.

Ἡ δήλωσις ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸ ἐρώτημα τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὸ Δικαστῆριον ἐγένετο ὑπὸ τῆς Ἀλβανίας συνεπείᾳ τῆς ἀποδοχῆς τῆς κατὰ τὸ 1920 ὡς μέλους τῆς Κ.Τ.Ε. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ δικαίωμα τοῦ διατηρεῖν καὶ ἰδρύειν ἰδιωτικὰ σχολεῖα ἀνήκεν εἰς ὅλους τοὺς Ἀλβανοὺς ὑπηκόους εἴτε εἰς τὴν πλειοψηφίαν ἀνήκον εἴτε εἰς τὴν μειοψηφίαν. Κατὰ τὸ 1930 ὅμως, ἡ Ἀλβανία, ἔλαβε μέτρα διὰ τὴν ἐκλαίκευσιν τῆς ἐκπαίδευσως, καὶ κατὰ τὸ 1933 συνεληρωθῇ ἡ κατάργησις τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων. Ἡ Κυβερνησις ἐφρόνισεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ἡ δήλωσις τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1921 δὲν τῇ ἐπέβαλε ὅσον ἀφορᾷ τὰ σχολικὰ ζητήματα εἰμὴ τὴν παραχώρησιν εἰς τὰς μειονότητας ἴσων δικαιωμάτων μετὰ τοὺς λοιποὺς Ἀλβανοὺς ὑπηκόους.

Εἰς τὴν ἀποφιν ταύτην ἀντιτίθετο ἡ ἄλλη συμφώνως μετὰ τὴν ὁποίαν θεμελιώδης σκοπὸς τῆς δηλώσεως εἶναι τὸ νὰ ἐγγυηθῇ εἰς τὰς μειονότητας ἐλευθερίαν σχολικῆς διδασκαλίας, ἥτις ἐξισφαλίζεται μετὰ τὸ δικαίωμα τῆς διατηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων σχολείων καὶ τῆς δημιουργίας νέων. Συμφώνως μετὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἀποφιν τὸ Διεθνὲς

Δικαστῆριον ἐξέδωκε τὴν γνωμοδότησιν του».

Πῶς ἔκριναν τὴν γνωμοδότησιν αἱ Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάγης δικαιώνει ἀπολύτως τὴν Ἑλληνικὴν ἀποφιν ἐπὶ τοῦ

«Πρωῦ» (7 Ἀπρ.) ζητήματος τῶν σχολείων τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ Ἑλληνικῆς μειονότητος. Ἡ γνωμοδότησις ἀποτελεῖ μίαν ἠθικὴν ἀλλά καὶ πραγματικὴν νίκην τῆς Βορειοηπειρωτικῆς μειονότητος.

Ὅπως ἦτο φυσικόν, ἡ ἀπόφασις τῆς Χάγης ἐδικαίωσε τὴν Ἑλληνικὴν ἀποφιν διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐν Ἀλ-

«Τύπος» (7 Ἀπρ.)

βανίᾳ ἑλληνικῶν σχολείων... Πιστεύομεν τώρα ὅτι ἡ Ἀλβανία, διδαχθεῖσα ἀπὸ τὴν Χαγὴν ὅ,τι ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ—ἀφ' οὗ μάλιστα ἰσχυρίζεται ὅτι ἔχει καὶ ἡ ἰδία μειονοτικὰς διεκδικήσεις—θὰ σπεύσῃ νὰ συμμορφωθῇ. Διότι ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, καὶ κυρώσεις.

Ἡ ὁλοκληρωτικὴ καὶ πανηγυρικὴ δικαίωσις τῶν ἀποφιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τετρα-

«Καθημερινή» (7 Ἀπρ.)

τίζει κατ' οὐσίαν τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς διεθνoῦς του πλευρᾶς, δοθέντος ὅτι ἡ Κ.Τ.Ε. εἶναι ἤδη ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Ἀλβανίαν νὰ σεβασθῇ τὰ μέχρι σήμερον καταπατούμενα δίκαια τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ Διεθνὲς Δικαστῆριον τῆς Χάγης ἐξέδωκε τὴν γνωμοδότησιν του ἐπὶ τῆς προσφυγῆς τῶν Ἑλλήνων τῆς

«Ἐστία» (7 Ἀπρ.)

Β. Ἡπειρου καί, ὡς ἀνεμένετο, εἶναι μία ἀπόφασις δικαίου, ἀποκαθιστῶσα τὰ πράγματα εἰς τὸ σημεῖον ἔπρεπε νὰ εὐρίσκωνται.

... Ἀλλ' ἂν τὰ σχολεῖα ἐκλείσθησαν βίᾳ, τὰ κτίρια μένουν καὶ θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ Κ.Τ.Ε., ἀποκαθιστῶσα τὰ πράγματα, θὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κτιρίων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μειονότητα. Τοῦτο θὰ σημάτῃ τὴν πλήρη ἐξομάλυσιν τῆς ἑλληνοαλβανικῆς διαφορᾶς, πρὸς τὸ συμφέρον ὅχι μόνον τῆς Ἑλληνικῆς μειονότητος, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Ἀλβανίας καὶ γενικώτερον τῆς γαλήνης τῶν Βαλκανίων.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη πρόκειται ἀσφαλῶς νὰ ἀποτελέσῃ ἓνα σημαντικώτατον σταθμὸν ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ

«Βραδυνή» (7 Ἀπρ.)

ζητήματος καὶ δι' παράσχη εἰς τοὺς ἐπὶ τόσα ἔτη ἀναξιοπαθοῦντας πληθυ-

σμούς της Β. 'Ηπειρου την πεποιθήσιν ότι η υπόθεσις των εύρίσκεται εις καλὰς χείρας. ...Οὕτω κατοχυροῦνται ἀπὸ πάσης πλευρᾶς τὰ δίκαια τῆς μειονότητος καὶ ἡ 'Αλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ σπεύσῃ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Τοῦτο ἐπιβάλλουν εἰς αὐτὴν καὶ αἱ διεθνεῖς ὑποχρεώσεις τῆς καὶ τὸ στοιχειῶδες συμφέρον τῆς ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως ὁμαλῶν σχέσεων μετὰ τῆς 'Ελλάδος. 'Ελπίζομεν ταχέως νὰ καταστῇ δυνατὸν ὅπως ἡ λειτουργία τῶν ἐν Β. 'Ηπειρῷ ἀποκατασταθῇ πλήρως.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης ἱκανοποιεῖ τὴν 'Ελλάδα. Εἶναι μία ἀπόφασις ἀνεξάρτητος» (8 Ἀπρ.)

«**Ανεξάρτητος**» (8 Ἀπρ.) φασις ἀμερὸς ἡ πτος, τὴν ὁποίαν ὑπηγόρευσε ἡ ἀκριβὴς ἀντίληψις περὶ τῆς 'Ελληνικῆς πραγματικότητος εἰς τὴν Β. 'Ηπειρον. Οἱ ὑπόδουλοι εἰς τὴν 'Αλβανίαν πληθυσμοὶ μας θὰ δεχθoῦν μὲ ἀνακούφισιν τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, δεδομένου ὅτι κατόπιν ταύτης ἡ Κ.Τ.Ε. εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δίκαια τῶν Βορειοηπειρωτῶν καὶ ν' ἀποδώσῃ τὰ σχολεῖα εἰς τὰς 'Ελληνικὰς Κοινότητας. 'Ετι πλέον, ἡ ἀπόφασις αὕτη παρέχει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν 'Αλβανίαν νὰ μεταβάλλῃ στάσιν, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ συνεννόησις μετὰ τὴν 'Ελλάδα διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον.

...Ἐλπίζεται ὅτι ἡ 'Αλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ σπεύσῃ πρὸς τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τὰ ὑποκείμενα
«**Ν. Ἀλλυγῇ**» (8 Ἀπρ.) (Σημ. «Β. 'Ηπ.» τῆς Κ.Τ.Ε.) νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Χάγης ἐπιτρέπουσα τὴν ἄμεσον λειτουργίαν τῶν 'Ελληνικῶν κοινοτικῶν σχολείων.

Θὰ ἠθέλαμεν νὰ συμμερισθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐλπίδα τῶν πρῶτων συναδέλφων, ὅτι ἡ 'Αλβανικὴ Κυβέρνησις θ' ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐν Β. 'Ηπειρῷ τάξιν τῶν πραγμάτων, πρὶν ἢ ἡ γνωμοδότησις τοῦ διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε.

Ἦδη τὸ ἄστοχον τῶν ἐνεργειῶν τῆς, ἡ προφανὴς πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὸ ὀρθὸν ἀποστροφή καὶ ἀντίθεσις τῆς ἐδημιούργησαν μίαν κατάστασιν ἐκτάκτως δυσμενῆ δι' αὐτὴν καὶ περιήγαγον εἰς κρίσιν σημείον τὰς ἑλληνοαλβανικὰς σχέσεις. Τοσοῦτον μάλιστα κρίσιμον, ὥστε ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ θέλησις τῆς 'Ελλάδος καὶ ἡ πεποιθήσις τῆς ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα ἡ 'Αλβανία θ' ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀξίαν τῆς 'Ελληνικῆς φιλίας, ἡ κρίσιμος αὕτη θὰ ἐξικνεῖτο εἰς τὰ ἄκρα ὅρια.

Ἦδη ἡ γνωμοδότησις τοῦ Δικαστηρίου τῆς

Χάγης παρέχει εἰς τὴν 'Αλβανικὴν κυβέρνησιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπανορθώσῃ ἓνα σφάλμα, πρὶν ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Κ.Τ.Ε. Ἄς εἶνε δὲ βεβαία, ὅτι ἡ 'Ελλάς θὰ ἀποδώσῃ τὴν δέουσαν ἀξίαν εἰς τὴν προθυμίαν τῆς.

Ἐλπίζεται ὅτι ἡ 'Αλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ σπεύσῃ πρὸς τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης (τῆς Κ.Τ.Ε.) νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Χάγης, ἐπιτρέπουσα τὴν ἄμεσον ἐπανάληψιν τῆς λειτουργίας τῶν ἑλληνικῶν κοινοτικῶν σχολείων.

Μετὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης, διὰ τῆς ὁποίας ἐδικαιώθη ἡ «**Πρωτῶν**» (9 Ἀπρ.) πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν προσφυγὴ τῆς 'Ελληνικῆς ἐν 'Αλβανίᾳ μειονότητος ἀπομένουν εἰσέτι ἀρκετὰ διὰ νὰ ἀνακτήσουν οἱ ἐν 'Αλβανίᾳ Ἕλληνες τὰ σχολικὰ τῶν δικαιώματα. Ἡ 'Αλβανικὴ Κυβέρνησις ἔχει ἤδη τὸν λόγον. Ἐὰν νομιμοφρόνως θελήσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν εἰλημένην διεθνή ὑποχρέωσιν τῆς, τῆς ὁποίας τόσον κατηγορηματικῶς διεκήρυξε τὴν ἀπαρμείωτον ἰσχὺν τὸ Δικαστήριον τῆς Χάγης, ἡ ὑπόθεσις θὰ λάβῃ τὴν ὁμαλοτέραν πρὸς τὴν λύσιν τῆς τροπῆν. Αἱ ἑλληνικαὶ Κοινότητες τῆς Βορείου 'Ηπειρου θὰ λάβουν καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν πλήρη ἑλεγχόν τῶν τὰ σχολεῖα τῶν—ὅλα τὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα εἶχον πρὶν ἢ ἀρχίσουν αἱ αὐθαίρετοι καὶ παράνομοι πιέσεις τῶν 'Αλβανικῶν ἀρχῶν καὶ οὕτω τὸ δίκαιον θ' ἀποκατασταθῇ. Μέρους τῆς στιγμῆς δὲν εἶνε γνωστὰ αἱ σχετικαὶ προϋθέσεις τῆς 'Αλβανικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν θὰ δυνήθῃ ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ κύρος τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Χάγης. Ἐπιβάλλεται, διὰ τοῦτο, ἡ σύντομος ἐντεῦθεν παρακολούθησις τοῦ ζητήματος, διὰ νὰ μὴ σημειωθῇ τὰσις παρελκυστικῆς ἐφαρμογῆς ὧσων προκύπτουν ἐκ τῆς ἐν λόγω γνωμοδοτήσεως.

Δὲν ἦτο κὰν ἀνάγκη ν' ἀναμείνωμεν τὴν γνωμοδοτικὴν ἀπόφασιν τῆς Χάγης πρὸς τὴν Κ.Τ.Ε. διὰ νὰ πει-

«**Ἐθνηκὴ**» (9 Ἀπρ.) «**Σημεία**» σθῶμεν ὅτι εἶνε δίκαια καὶ ὀρθὴ ἡ ἑλληνικὴ ἀποφύξις, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς Β. 'Ηπειρου, ἀφοῦ ῥητὸν εἶνε τὸ γράμμα τῆς Συνθήκης ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ὑπῆρχε, καὶ πάλιν τὸ στοιχειῶδες τῆς ἐναντι τῆς καλῆς γείτονος, ὡς ἡ 'Ελλάς, ὑπεχρέωνε τὴν 'Αλβανίαν νὰ σεβασθῇ τὰ σχολεῖα ταῦτα τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεπήδησαν τό-

σοὶ μεγάλοι ἐθνικοὶ εὐεργέται μας. Ἦδη, μετὰ τὸν διακανονισμὸν καὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῆς, θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι, αἱ σχέσεις τῶν δύο γειτόνων θ' ἀποβoῦν ἀγαθαὶ ἐπ' ἀγαθῷ ἀμφοτέρων.

Δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης θὰ ἐδικαίωσεν «**Ἐλεύθερος**» (9 Ἀπρ.) ἀπολύτως τὴν «**Ἀνθρωπος**» ἑλληνικὴν ἀποψιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τῶν λοιπῶν ἰδρυμάτων τῆς Β. 'Ηπειρου.

...Τώρα ἀναμένουμεν μετὰ τὴν κατηγορηματικὴν γνωμοδότησιν νὰ ἴδωμεν πότε θὰ συνέλθῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Κ.Τ.Ε. διὰ νὰ πειθαναγκάσῃ διὰ τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεώς του τοὺς 'Αλβανοὺς νὰ συμμορφωθoῦν πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις των.

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης ἐκδόσεως συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως «**Ἡπ. Μέλλον**» (17 Ἀπρ.) ὡς, τὸ Βορειοηπειρωτικὸν ζήτημα φαίνεται ὅτι εἰσῆλθε πλέον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εὐνοϊκῆς δι' ἡμᾶς λύσεως του.

Ἱστορία-Αρχαιολογία

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟΥ κ. ΠΑΝ. ΠΟΥΛΙΤΣΑ

κινήσεως τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο κεῖμενον.

ΤΜΗΜΑ ΔΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΗ

Ναὸς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου. (Σημ. Ὁ Ναὸς οὗτος, σταυροειδὴς μετὰ τροῦλλου, τυγχάνει ἱκανῶς ἀρχαῖος τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ κτίσεως ἀναγομένης ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου παραδόσεως εἰς τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὡς ἀναφέρεται καὶ ἐν τινὶ νεωτέρῳ ἐπιγραφῇ τοῦ ἔτους 2883. Ἀτυχῶς ἔχει ὑποστῇ πολλὰς ἐπισκευὰς, κατὰ δὲ τὸ προμνησθὲν ἔτος ἐπεχρίσθη τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου).
1.—Ἐπὶ τοῦ παλαιότερου λιθίνου τέμπλου κεφαλαίοις, χρώματι :

«† Ἀνηστορίθει τὸ παρὼν διάστηλον
διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως κυροῦ Συμεῶν διὰ ψυχικὴν αὐτοῦ σωτηρίαν, ἐπὶ (ἔτους ΖΙΘ [—1501] Σεπτεμβρίου ΙΒ.»

2.—Ἐπὶ τῆς ἐν τέμπλῳ εἰκόνος τοῦ Προδρόμου :

«1798 διὰ χειρὸς Λαζάρου ἐξ Ἀπάνω Σουδενᾶ Ζαγορίου.»

3.—Ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου :

«1798 Μαρτίου 20 διὰ χειρὸς Λαζάρου ἐξ Ἀπάνω Σουδενᾶ Ζαγορίου.»

4.—Ἐπὶ εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Δημητρίου «1802 Αὐγούστου Ι.»

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Πουλίτσα δεικνύει τὴν μεγάλην διὰ τὴν Βόρειον Ἡπειρον ἀγάπην του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του δι' αὐτήν, εἰμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι οἱ ἀναγνώσται καὶ ἰδὼι οἱ ἐκ τούτων Βορειοηπειρωτῶν θὰ παρακολοθῶσι μετὰ συγ-

ΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΙ ΜΑΣ

ΟΙ ΕΝ ΑΣΙΑ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΚΑΥΚΑΣΟΝ ΑΛΒΑΝΟΙ

Τοῦ διαπρεποῦς μας συνέργατου κ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ
Συγγραφέως τῶν «Πελασγικῶν»

(Ἡ «Βόρειος Ἡπειρος» θεωρεῖται εὐ-
τυχῆς διότι μεταξὺ τῶν πρώτων συνεργα-
τῶν διὰ τὴν ἐξόρησίν της, συγκαταλέ-
γει καὶ τὸν κ. Ι. Θωμόπουλον, γνωστὸν
ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον ἐκ τῆς ἀρχαιολογι-
κῆς καὶ γλωσσολογικῆς του ἐργασίας,
ιδιαιτέρως δὲ προσφιλεῖ διὰ τὰ «Πελασ-
γικά» του εἰς τοὺς Ἡπειρώτας).

Τῆς συγγενείας τῶν Χετιτικῶν Πε-
λασγικῶν γλωσσῶν πρὸς τὴν Ἀλβανι-
κὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἔχομεν καὶ γεω-
γραφικὴν ἔτι ἀπόδειξιν, τοὺς κατὰ τὴν
Ἀσίαν Ἀλβανούς ἐν τῇ παρὰ τὸν Καύ-
κασον καὶ τὴν Κασπίαν Ἀλβανίᾳ τῇ συ-
νορευούσῃ πρὸς τὴν Ἀρμενίαν ἀρχαίαν
κοιτίδα τῶν Χεταίων, καὶ τοὺς κατὰ τὰ
βόρεια τῆς δυτικῆς παραλίας τοῦ Εὐξεί-
νου παρὰ τὴν Κολχίδα—ἐν τῇ ὑπὸ τὸν

Καύκασον Ἀχαῖα οἰκοῦντας Ἀχαιοὺς. (1)
Ἐν τῇ παρὰ τὸν Καύκασον Ἀσιατι-
κῇ Ἀλβανίᾳ ἔχομεν Κεραύνια ὄρη, Ἀλ-
βάναν πόλιν, Ἀλβάνον ποταμὸν (Πτολ.
V, 12) καὶ φυλὴν Τόσκων (Πτολ. V, 9),
πρὸς ἃς προβλ. τὰ Κεραύνια ὄρη κατὰ
τὰ Ἰλλυρικὰ ὄρια τῆς Ἡπείρου (Στραβ.
21 κλπ.), τὸ Ἀλβανὸν ὄρος (Πτολ. 11,
15) τὴν Ἀλβανόπολιν (Πτολ. 111, 13)
ἐν Ἰλλυρίᾳ, καὶ τοὺς ἐν τῇ νῦν Ἰλλυρικῇ
Ἀλβανίᾳ Τόσκους (2).

Πλὴν τούτων γνωστὰ εἰσὶν ἐν τῇ κατὰ
κατὰ τὸν Καύκασον Ἀλβανίᾳ τὰ ἐξῆς
γεωγραφικὰ ὀνόματα.

Οἱ ποταμοί.

Ἀβας· προβλ. τοὺς Λελεγικοὺς Ἀβαν-
τας ἐν τῇ παραλίᾳ καὶ ταῖς νήσοις τῆς
Μικρᾶς Ἀσίας (Ἡροδ. I 146) καὶ ἐν Εὐ-
βοίᾳ, καὶ τὴν ὑπὲρ τὰ Κεραύνια Ἀβαν-
τίαν, ἢ Ἀμαντίαν ἐν Ἰλλυρίᾳ (Στραβ. Βυζ.).
Ἀλαζόνιος· προβλ. τοὺς τοῦ Ὀμήρου
Ἀλιζῶνας τοὺς οἰκήσαντας κατ' Ἐφορον
τὴν παραλίαν τὴν μεταξὺ Μυσίας, Καρίας
καὶ Λυδίας (Στραβ. Βυζ.).

Γέρρος· προβλ. Γερρώνιον πόλισμα ἐν
τοῖς ὁρίοις μεταξὺ Ἰλλυρίας καὶ Μακε-
δονίας (LIV XXX, 27).

Καμβύσης· προβλ. τὰ Καμβούνια ὄρη
τῆς Θεσσαλίας.

Κῦρος· προβλ. Κίρι ποταμὸς τῆς νῦν
Ἰλλυρικῆς Ἀλβανίας παρὰ τὴν Σκόδραν.

Ροιτάκης· προβλ. Ροίτειον ἀκρωτήριο
καὶ πόλις τῆς Τρωάδος (Στραβ. Βυζ.) Ροί-
τειον ὄρος Κορσικῆς.

Χάνης· προβλ. Χάον ὄρος ἐν Ἀργολίδι,
Χάονες, Χαονία καὶ Χαῦνοι ἐν Ἡπείρῳ.

Πόλεις δὲ κατὰ τὸν Πτολεμαῖον (V 9).
Ἀβλιάν· προβλ. Αὐλὼν πόλις ἐν Λα-
κωνικῇ, ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐν Κρήτῃ (Στραβ.
Βυζ.) καὶ ἐν Ἡπείρῳ.

Σημ. 1 Πρόσθετε καὶ τοὺς Ἴωνας καὶ Μι-
νύας ὑπηκόους τοῦ Ἀρχιστῆος μνημονευομέ-
νους ἐν ταῖς Βανικαῖς του ἐπιγραφαῖς.

Σημ. 2 Πρόσθετε καὶ τοὺς πάλαι ἐν Τυρ-
ρηνίᾳ τῆς Ἰταλίας Πελασγοὺς Τούσκους ἢ
Ετρούσκους.

5.—Ἐπὶ εἰκόνος τοῦ Ἀγίου Γεωργίου
1802

ЗЕРВАТИ

Ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου
(Ὁ ναὸς οὗτος σταυροειδὴς μετὰ τρούλ-
λου εἶναι κοινόγραφος ἐσωτερικῶς. Ἀτυ-
χῶς οἱ θόλοι αὐτοῦ διερράγησαν ἐν τινι
σημεῖῳ καὶ ἐντεῦθεν ὀφίσταται κίνδυ-
νος καταστροφῆς τῶν τοιχογραφιῶν ἁλ-
λά καὶ αὐτοῦ τοῦ ναοῦ ἂν μὴ ἐπισκευασθῇ)

1.—Ἐπὶ λίθου πυρίνου ἐντετοιχισμένα
ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς δυτι-
κῆς πλευρᾶς τοῦ ναοῦ, εἰσι γεγλυμμένα
ἐκατέρωθεν σταυροῦ τάδε:

«ἔτος Ζ΄Α [—1583]

«Καλήστου Μοναχοῦ»

2.—Ἀνωθεν τῆς ἐσωτερικῆς δυτικῆς
θύρας χρήματι:

«† Ἡγέρθη ἐπὶ βάθρων καὶ ἱστορήθη
ὁ πάνσεπτος καὶ θεῖος ναὸς τῆς ὁ-
περαγίας ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν
Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας:

«καὶ ἡ συνδρομὴ δὲ ὅλου γέγονε»

«ἔτος ΖΡΙΑ [—1606]

«ἱστορήθη καὶ διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ
ἀμαρτολοῦ Μιχαὴλ καὶ Νικολάου.»

(Εἰς τὸ ἐπόμενον ἢ συνέχεια)

Βακχία· προβλ. Βάκχιον, νῆσος ἐν τῇ
Μικρασιατικῇ παραλίᾳ παρὰ τὴν Φώκαι-
αν (LIV 37, 21).

Βαρούνα· προβλ. τὸ ὄνομα τῆς παρ'
ἡμῖν ἐξ Ἡπείρου οἰκογενείας Βαρούνα.

Γάγγα· προβλ. Γάγγη πόλις Παφλα-
γονίας κτισθεῖσα ἐπὶ τόπου, ἔνθα αἱ
προσέρχετο πρὸς τὰ νεογέννητα ἐρίφια
αὐτῶν (Στραβ. Βυζ.) Ἀλβαν. κενκ-γχι ἄρ-
νιον, πληθ. κενγ(ε)ρα MAS I, 102).

Δεγλάνη· προβλ. τὸ παρ' ἡμῖν Ἡπει-
ρωτικὸν ὄνομα γένους Δαγκλῆς.

Γούνα· προβλ. τὸ Χετιτικὸν ὄνομα γυ-
ναϊκὸς γούνη.

Μισία· προβλ. Μισιτὸς πόλις τῆς
Μακεδονίας, Μισιτὸς ποταμὸς ἐν Πικεντί-
νῃ τῆς Ἰταλίας χυνόμενος εἰς τὸν Ἀδρίαν.

Μοξιάν· προβλ. Μυζεκία περιοχὴ τῆς
νῦν Ἰλλυρικῆς Ἀλβανίας.

Ὄσσινα· προβλ. Ὄσσιγι Λακωνικὸν
(Ossigi Laconicum) ἐν τῇ Βατικῇ Ἰβη-
ρίᾳ ἢ Ἰσπανίᾳ Plin. III, 1, 9.

Σαμουνίς· προβλ. Σαμυλία πόλις Κα-
ρίας, Τσαμενία, ἢ Τσαμερία· περιοχὴ τῆς
νῦν Ἀλβανικῆς Ἰλλυρίας.

Σανού· προβλ. Σάνη πόλις Θράκης
μεταξὺ Ἀθῶν καὶ Παλλήνης, ἀποικία Ἀν-
δρου.

Σιόδα· προβλ. Σιωνία πόλις ἐν Πόντῳ
(Στραβ. Βυζ.).

Τάγωδα· προβλ. Τάγος, Ταγώνιος πο-
ταμὸς ἐν τῇ Ἰβηρικῇ Ἰσπανίᾳ.

Τέλεβα· προβλ. Τηλεβοῖς ἢ νῆσος Τά-
φος ἐν τῷ στενῷ μεταξὺ Λευκάδος καὶ
Ἀκαρνανίας.

Χάβαλα· παρὰ Πλινίῳ (N. H., VI, 11)
Cabalaca· προβλ. Καβαλὶς ἢ Καβαλία
χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μεταξὺ Λυκίας,
Πισιδίας, Καρίας καὶ Φρυγίας, Καβάλα
νῦν ἐν Μακεδονίᾳ, Καβάλλα ἐν τῇ Ἰλλυ-
ρικῇ Ἀλβανίᾳ.

Ὁροίξην δὲ ἢ Τροίσην βασιλεία τῶν
ἐν Καυκάσῳ Ἀλβανῶν τὸν κατὰ Πομ-
πηίου πολεμήσαντα (Ἀππιαν. Μισθ. 103,
Δίων Κασ. 36-37)· προβλ. πρὸς Ὁροῖδον
βασιλεία τῶν ἐν Ἡπείρῳ Θεσπρωτικῶν
Παραυτίων (Θουκ. II, 70) παρὰ τῶν Αἰῶν
ἢ Ἀῶν οἰκούντων.

Ἐκ τῆς γλώσσης τῶν ἐν Καυκάσῳ πά-
λαι Ἀλβανῶν ἐκτὸς τῶν ἄνω γεωγραφι-
κῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ
βασιλέως Ὁροίξου περιεσώθη μέχρις ἡ-
μῶν μία μόνη λέξις, παρὰ Στράβωνι (11,

2, 15) σημειοῦντι, ὅτι Κάσπιον ἐκάλουν
τὸν Καύκασον κατ' Ἐρατοσθένην οἱ ἐ-
πιχώριοι. Τὸ θέμα εὐρεῖται ἐν τοῖς Ἀλ-
βαν. κάρπ-εα, κάρμε-α (ἀπὸ κάρβε-α)
σκέρι. σκαμβι πέτρα, βράχος, κρηνὸς
(Χρ. Α. 144, 392). Προβλ. Κάρπαθος (ἢ
πετρώδης, ὀρεινὴ), Καρπάθια ὄρη, Καρ-
πασία ἢ κατὰ τὸν Ὀλυμπον ὀρεινὴ χειρ-
σόνησος ἐν Κύπρῳ, Σκάμανδρος (δὲ ἀπὸ
πέτρας ῥέων ποταμὸς) δὲ καὶ Ξάνθος (ἀ-
ραγε ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ σκάμ-θι, κσάμ-
θι;) λεγόμενος Σκαμβενίδαὶ δῆμος ὀρει-
νὸς Ἀττικῆς, Σκάμπα ἐν Ἰλλυρίᾳ παρὰ
τὸ Ἀλανὸν (τὰν ἔν Elbasan) καὶ τὸν πο-
ταμὸν Σκουμβί ἢ Ἰσκάμβι (λατινικ. Scar-
pus (ἦτοι Scaber «τραχύς») θηλ. λατινικ.
Casperia, Scarpia (ἦτοι Scabra «τρα-
χεῖα» Casper—asper «τραχύς»).

Ἐπιρρωνύει δὲ τέλος τὴν συγγένειαν
τῶν ἐν Καυκάσῳ Ἀλβανῶν πρὸς τοὺς
ἐν Εὐρώπῃ καὶ πρὸς τὰ Ἑλληνοπελασγι-
κὰ φύλα ἢ συνείδησις, ἣν εἶχον οὗτοι
περὶ τῆς ἰδίας καταγωγῆς ὁμολογοῦντες
ἑαυτοὺς κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπογόνους
τῶν ἐκ Θεσσαλίας μετὰ Ἰάσονος στρα-
τευσάντων ἐπὶ τοὺς Κόλχους, καὶ τὴν
Ἰβηρίαν καὶ Ἀλβανίαν ἐπελθόντων μέ-
χρι Κασπίας. Tavit. Aundl. 6, 34).

(Ἐκ τῶν «Πελασγικῶν»)

ΙΑΚΩΒΟΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΑΡΓΥΡ)ΣΤΟΝ, (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).

—Καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα, ἡ Ἀλβανικὴ
Κυβέρνησις πρόκειται νὰ προβῇ εἰς νέας
μεγάλας οἰκονομίας, διὰ τῆς καταργήσε-
ως τῶν ὑποδιοικήσεων καὶ τῆς ἀπολύ-
σεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Θρυλλεῖται ἐπίσης ὅτι θὰ ἀπολυθοῦν,
διὰ τὸν ὥς ἄνω λόγον καὶ ἀρκετοὶ ἀξιω-
ματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρα-
τοῦ.

Αἱ σχέσεις Κυβερνήσεως καὶ ἀρχιεπι-
σκόπου Βησσαρίωνος ἀποκαθίστανται.
Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Οὐνιτικὴν προπαγάν-
δαν, αὕτη ἔχει ἐνταθεῖ ἐπικινδύνως καθ'
ἑλὴν τὴν Ἀλβανίαν, κυκλοφοροῦν δὲ φη-
μαὶ περὶ προσχωρήσεως εἰς τὸν Οὐνιτι-
σμὸν καὶ σημαινόντων προσώπων.

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Διάλεξις τοῦ κ. Π. ΜΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Εἶναι τώρα ἓνας καὶ πλέον χρόνος ἀφ' ὅτου ἐτέθη πάλιν ἐπὶ τάπητος ἐνώπιον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινῆς Γνώμης τὸ ζήτημα τῆς Ἑλληνικῆς μειονότητος τῆς Β. Ἠπείρου, ἐτέθη δὲ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ κλεισίματος τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐκ μέρους τῶν ἀλβανικῶν ἀρχῶν. Ἀτυχῶς ἔκτοτε ἀντὶ τῆς ἐξομαλυνθῆς γρήγορα τὸ ζήτημα τουναντίον ἔλαβε μεγαλύτεραν δξύτητα καὶ περιεπλάκη εἰς θαυμάσιον ὥστε νὰ ἔχουν ἐπηρεασθῇ καὶ αἱ ἐπίσημοι σχέσεις μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας. Εἶναι φυσικὸν ὅτι Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ εἶνε εὐπαθὴς εἰς ὅτι ἀφορᾷ τοὺς ἔκτοτε τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας διαδισκύντας ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν ὁμογενεῖς καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήνει ἀσυγκίνητον ἡ θέσις τῶν ἑλλήνων τούτων μειονοτήτων. Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐπὶ αἰῶνας ἔζησε μὲ τὸ ὄνειρον τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς πλήρους ἀποκαταστάσεώς του. Τὸ ὄνειρον ἐπραγματοποιήθη θαυμάσιον, κατόπιν μακρῶν σκληρῶν ἀγώνων. Μένει ἐν τούτοις ἓνα μέρος ἀπραγματοποίητον τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ εὐπαθὲς σημεῖον διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν μειονοτήτων ἡ τῆς Β. Ἠπείρου κατέχει ἰδιαίτερον θέσιν καὶ λόγῳ ἀριθμοῦ, καὶ λόγῳ ἱστορικῶν ἀναμνήσεων καὶ ἔνεκα τῆς ἐξαιρετικῆς τῆς συμβολῆς εἰς τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν.

Πρὸ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου καὶ συγκεκριμένως κατὰ τὴν Τουρκικὴν στατιστικὴν τοῦ 1909, ὁ ὁμογενὴς πληθυσμὸς τῆς Β. Ἠπείρου ἀνῆρχετο εἰς 128.000 ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μισοὶ περίπου ἑλληνοφῶνοι καὶ οἱ λοιποὶ ἀλβανόφῶνοι, ὅλοι ὅμως μὲ ἀκμαίαν ἐθνικὴν συνείδησιν. Συντηροῦσε τότε 360 σχολεῖα μὲ 22.500 μαθητὰς, δηλ. τὸ 1/10 περίπου τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς Β. Ἠπείρου. Ἐνοεῖται ὅτι τὰ σχολεῖα αὐτὰ συνετήρουν ἀποκλειστικῶς οἱ ὁμογενεῖς μὲ τὰ πενιχρὰ εἰσοδήματα τῶν κοινοτήτων, μὲ ἐράνους, καὶ μὲ διαφόρους συνδρομὰς τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἠπείρου τέκνων. Σπουδαίως συνέβαλον εἰς τοῦτο καὶ διάφορα ἐκτὸς τῆς Ἠπείρου σωματεῖα μεταξὺ δ' αὐτῶν θὰ ἄρκεσθῶν ἀναφέρω τὸν ἐκλιπόντα ἤδη Ἠπειρωτικὸν Φιλεκαπαιδευ-

τικὸν Σύλλογον Κων/πόλεως τοῦ ὁποίου ἡ μακρὰ καὶ λαμπρὰ δρᾶσις ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ τοὺς Ἠπειρώτας. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ παρατήρησις ἐνός Γάλλου δημοσιογράφου, τοῦ Dumont ὁ ὁποῖος εἰς τὸ ἔργον του περὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἐκδοθὲν τὸ 1875 λέγει ὅτι «εἰς τὴν Ἠπειρον, ἑλληνικὸν χωρίον χωρὶς διδάσκαλον εἶναι πρᾶγμα τόσον σπάνιον ὅσον καὶ κοιλὰς χωρὶς πέριξ λόφους». Ὁ δὲ ἴδωμεν ἐντὸς ὀλίγου πόσον ριζικῶς ἡ κατάστασις μετεβλήθη ἔκτοτε.

Ἀλλὰ πρὶν προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ θέματος ποῦ κυρίως θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ καλὸν εἶνε, πρὸς καλλιτέραν κατανόησιν τῆς σημερινῆς θέσεως τῆς μειονότητος καὶ τῶν δικαιῶν αὐτῆς νὰ ρίψωμεν ἓνα βλέμμα εἰς τὴν πρόσφατον ἱστορίαν τῆς Ἀλβανίας. Ὁ δὲ μὲ συγχωρήσετε νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω πρᾶγματα ποῦ ὅλοι γνωρίζετε βέβαια. Ἀλλὰ τόσον ρυγδαία καὶ πυκνὴ ὑπῆρξεν ἡ διαδοχὴ τῶν γεγονότων ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἔδω ὥστε, ὅσον καὶ ἂν τὰ ἐξήσαμεν, εἶνε φυσικὸν νὰ μένουν κάπως συγκεχυμένα εἰς τὴν μνήμην μας.

Ὡς ἀσφαλῶς ἐνθυμεῖσθε, κατόπιν τῆς πτώσεως τῶν Ἰωαννίνων τὸ 1913 ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς κατέλαβε ὅλην τὴν Β. Ἠπειρον. Ἀλλ' ὡς γνωστὸν ἐπίσης ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ κατοχὴ ὑπῆρξε ἐφήμερος. Ἐπενέβησαν αἱ Μ. Δυνάμεις ἐκ τῶν ὁποίων δύο εἶχον ἰδιαίτερα συμφέροντα εἰς τὴν Ἀλβανίαν, καὶ ἐπροκάλεσαν ἐπιτόπιον ἔρευναν τῆς ὁποίας τὸ πόρισμα, δυσμενὲς διὰ τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις, κατεχωρήθη εἰς τὸν Πρωτόκολλον τῆς Φλωρεντίας, τῆς 19 Δεκεμβρίου 1913. Ἡ τότε ἐν Λονδίῳ ἐδρεύουσα Πρεσβευτικὴ Διάσκεψις ἐκάλεσε τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐκκενώσῃ τὴν Β. Ἠπειρον τὴν ἐκκένωσιν δὲ ταύτην ἔθεσεν ὡς ὁρων τῆς ὁριστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῶν γήσεων τοῦ Αἰγαίου τὰς ὁποίας εἶχε καταλάβει ὁ ἑλληνικὸς στόλος κατὰ τὸν πρῶτον Βαλκανικὸν πόλεμον. Ἀπόφασις ἀδίκος ἵνα μὴ εἴπω αἱ ἐκδικαστικαί, τὴν ὁποίαν καταδικάζει καὶ αὐτὸς ὁ Πρίγκιψ Λιχνόβσκη, τότε Πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Λονδίῳ καὶ

μέλος τῆς Πρεσβευτικῆς Διασκέψεως, ὁ ὁποῖος ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς εἰς τὰ περίφημα «Ἀπομνημονεύματά του» τὰ δημοσιευθέντα τὸ 1918. «Εἰς τὸ Μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀλβανίας, λέγει ὁ Γερμανὸς διπλωμάτης, ὁ πολιτισμὸς εἶνε ἑλληνικῆς προελεύσεως. Εἰς τὸ νότιον τμήμα τῆς χώρας αἱ πόλεις εἶναι ἀπολύτως ἑλληνικαί. Ἡ προσάρτησις συνεπὶ τῶν Ἀλβανῶν τούτων, κατὰ τὴν πλείστον ὁρθοδόξων, ἡ Μουσουλμάνων, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦτο ἡ καλλιτέρα καὶ φυσικώτερα λύσις.»

Ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτός, ὁ μαρκήσιος Σάν Τζουλιάνο, ὁ γερμανὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας, ὁμιλῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πρώτου Βαλκανικοῦ πολέμου πρὸς τὸν τότε ἐπιτετραμμένον τῆς Ἑλλάδος ἐν Ρώμῃ κ. Κακλαμᾶνον δὲν ἀνεγνώρισε ῥητῶς τὴν ἑλληνικότητα τῆς Β. Ἠπείρου;

Καὶ οἱ Ἑνετοὶ, ἵνα ἀνατρέξωμεν εἰς παλαιότερους χρόνους τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχαν περὶ Β. Ἠπείρου, καὶ εἰδικώτερον περὶ τῆς περιοχῆς Ἀγίων Σαράντα, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα τῆς Δημοκρατίας τῶν Δόγηδων τὰ ὅποια μᾶς ἀπεκάλυψαν σχετικαί ἔρευναι τοῦ διαπρεποῦς μας Προέδρου καθηγητοῦ κ. Ἀνδρεάδου.

Ἀλλ' ὅλ' αὐτὰ ἀνήκουν εἰς τὴν ἱστορίαν ἢ τὴν φιλολογίαν πλέον. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐκλήθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Β. Ἠπειρον ὅπου ὁστρατὸς τῆς εἶχε φέρει πνοὴν ἐλευθερίας. Καὶ ἡ μὲν Ἑλλάς ὑπέκυψεν εἰς τὴν θέλησιν τῶν ἑξ. Μεγ. Δυνάμεων. Εἰς τὴν ἐπιταγὴν ὅμως τῆς κακοφώνου Εὐρωπαϊκῆς Συναυλίας, οἱ Β. Ἠπειρώται ἀπήντησαν διὰ τῆς κλαγγῆς τῶν δόλων τῶν. Ἐξηγέρθησαν, ἐπαυεστάτησαν, ἐκήρυξαν τὴν αὐτονομίαν τοῦ τόπου τῶν, ἐπολέμησαν καὶ στὸ τέλος ἐνίκησαν. Ἐπενέβησαν τότε καὶ πάλιν αἱ Δυνάμεις καὶ κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου ἢ ὁποῖα τότε ἐλειτούργει ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν κ. κ. Γεωργ. Χρηστάκη Ζωγράφου καὶ Ἀλ. Καραπάνου, ὑπεγράφη εἰς τὰς 17 Μαΐου 1914 τὸ γνωστὸν ἔκτοτε ὑπὸ τὸ ὄνομα Πρωτόκολλον Κερκύρας.

Ἐδῶ εὐρισκόμεθα ἐνώπιον ἐνός σταθμοῦ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὅλου ζητήματος, σταθμοῦ σπουδαιότητος.

Ἡ αὐτόνομος Ἠπειρος, μολοντι νικητρία, παρητεῖτο οἰκαιοθελῶς τῆς αὐτονομί-

ας τῆς, παρέχουσα πράγματι ὑψηλὸν δεῖγμα πνεύματος αὐτοθυσίας καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης. Κορυφαῖα, Ἀργυρόκιστρον, Ἀγιοι Σαράντα, Χειμάρρα ὑπήγοντο ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἀρτισυστάτου Ἀλβανικοῦ Κράτους. Ἐξασφαλίζεται ὅμως εἰς τὴν Β. Ἠπειρον σημαντικὴ τοπικὴ αὐτοδοκίμηση καὶ ἀναγνωρίζονται αἱ δύο δάσεις τῆς ἐθνικῆς διαβιώσεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ Ἠπειρωτικοῦ λαοῦ, Ἐκκλησία καὶ σχολεῖον, αὐτὰ χάρις εἰς τὰ ὅποια ἐπὶ αἰῶνας διετηρήσαμεν τὴν ἐθνικὴν μας ὑπόστασιν.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Πρωτοκόλλου ὁρίζει μεταξὺ ἄλλων «ὅτι τὰ προαίονια δίκαια καὶ ἡ ἱεραρχικὴ ὀργάνωσις τῶν ὁρθοδόξων κοινοτήτων δὲν θὰ θιγῶσιν παρὰ μόνον κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως.»

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ σχολεῖα προβλέπει τὸ ἄρθρον 8 ἔχον ὡς ἑξῆς: Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἐλευθερά. Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν ὁρθοδόξων κοινοτήτων ἡ διδασκαλία γίνεται ἑλληνιστί. Εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Ἀλβανικῆς θὰ διδασκείται ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἑλληνικὴν. Ἐν τούτοις ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν θὰ γίνεται ἀποκλειστικῶς ἑλληνιστί.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Πλήρης ἡμερῶν, ἀπέθανε κ' ἐκηδεύθη τὴν 10ην τρέχοντος, ὁ Οἰκονόμος, ἱερεὺς Στέφανος Βενακίδης, ἐκ Σελιοῦ τῆς Δρυϊνουπόλεως, μόλις πρὸ ἔτους ἐπιστρέψας ἐξ Αἰγύπτου.

Ὁ Μεταστάς, τύπος ἀγαθοτάτου λευίτου καὶ σεβασμίου γέροντος, κατὰ πλειότερον τοῦ Χριστιανοῦ, ἐδοκιμάσθη πρὸ 9ετίας, διὰ τοῦ θανάτου προσφιλοῦς υἱοῦ καὶ ἀληθομονήτου φίλου, τοῦ μακαρίτου Ἀθανάσιου Βενακίδου, ἱατροῦ, τὸν ὁποῖον ἐκλαυσεν ὁλόκληρος ἡ Βορειοηπ. παροικία τῶν Ἀθηνῶν, ἔφερε δὲ ἔκτοτε καταφανῆ ἐπὶ τοῦ προσώπου του τὰ ἴχνη τῆς πικρᾶς ἐκείνης δοκιμασίας.

Ἀπελθὼν κατέλιπεν ἀναξίτους υἱούς, τοὺς κ. κ. Θ. Βενακίδην Ὑπάλληλον τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, Γενικὸν Γραμμ. δὲ τοῦ Συλλόγου μας καὶ Βασ. Βενακίδην, τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ «Βόρειος Ἠπειρος» ἐκφράζει τὰ θερμὰ συλλυπητήρια τῆς.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΟΑΛΒΑΝΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

Τὸ φυλάκιο τοῦ «Σκίπι». — Δίγες στιγμὲς μὲ τοὺς ἀκροῖτες μας. — Ἡ ζωὴ τους καὶ οἱ καημοὶ τους. — Δύο «ἡρώες» ἕνας τοῦ πολέμου καὶ ἕνας τοῦ στίβου τῆς ζωῆς ἀδικημένοι ἀπὸ τὴν ἱστορία. Τὸ... Ἀρβανίτικο νερὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ φυλακίου — Ἡ περιέργης ἐμπορικὲς συναλλαγὲς — Ὁ Τσάμης.. ντραγουμάνος κλ. κλ.

Τοῦ κ. ΑΛΕΚΟΥ ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ μεσημέρι πήραμε τὴν ἀπόφαση νὰ κατεβούμε ἀπὸ τὸ Μποζανίκο, τὸ μικρὸ χωριό, ποὺ μοιάζει μὲ συνοικισμὸ Καρδούχων μέσα στὴν τρομακτικὴ λακκιά, μὲ τὰ μικρὰ τὰ σπίτια, μὲ τὶς μεγάλες ἀχεροκαλύβες καὶ τοὺς ἀπλοῖκους τοὺς χωριανούς.

Ὅσο προχωρούσαμε μὲ στόχο τὴν κόκκινη σκεπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ φυλακίου—μὰς πλημμύριζε ἡ ψυχὴ μὲ κάποια ἔκσταση ἀνακατωμένη μ' ἕνα ἀόριστο φόβο, ποὺ προξενούσαν ἡ ἀφιλόξενες ἐκείνες βραχοκορφές.

Ἡ ζέστη τοῦ μεσημεριοῦ μεγάλωνε περισσότερο τὴν ἡσυχία τοῦ κάμπου. Τζιτζίκια, ζουζούνια, πεταλοῦδες στὰ ὑπόγεια μέλαθρα ἢ πάνω στὶς καλαμιές τῆς σάγης καὶ τῆς φτέρης σκύλλιαζαν βγάζοντας φθόγγους.

Ἀλλ' αὐτὸ τὸ πανδεμόνιο τῶχαμε συνηθίσει πιά, εἶχε γίνει μιὰ κατάσταση καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν διάφερνε ἀπὸ τὴ σιωπὴ.

Κάπου—κάπου κοράκια, μαῦροι τυχοδιώκται, Μπεντουῖνοι τοῦ οὐρανόου Σουδὰν ἔσκυζαν γυροφέροντας γιὰ ψοφῆμι!

Κ' ὁ ἥλιος εἶχε κοντοσταθῇ μὲ πείσμα

στὴ μέση τοῦ οὐρανοῦ καυτερός-καυτερός καὶ ἔκαμε τὴν πανώρητα ἀγραύπελη νὰ γύρη τὰ φύλλα τῆς λιπόθυμης...

Σὲ λίγο εἴμαστε στὸν κάμπο καὶ ἀνβαίναμε ἔπειτα τὴν ἀνηφορίαν μὲ τὸν ἀνθισμένο ντοῦσκο.

Ὁ Στίχος

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΒΑΡΚΑΡΗ

Ἔλα, τὸν χρυσὸ τὸν ἥλιο, στὴν ἀκρογιαλιά ποὺ λυώνει καὶ ποὺ ἀστράφτει καὶ θαμπώνει κι' ἕναν κόσμ' ὁμορφον ζεῖ. — στάλα—στάλα καὶ φλωράκι, στάλα—στάλα ναπολιόνι— ἔλα, τὸν χρυσὸ τὸν ἥλιο, νὰ τὸν μάσουμε μαζύ.

Δέσε τὰ μαλλιά. Καὶ σφίξε στὸ λαιμὸ τὸ φόρεμά σου, μὴ ξανοίξῃ πρὸς τὸ στήθος καὶ τὸ ἀφήσῃ φανερό. Κι' ἀπ' τὴν κατάσπρη βαρκοῦλα ποὺ θὰ κυβερνῶ, κρεμάσου, μὲ ὡς ἀπόχη τίς παλάμες στὸ γαλήνιο τὸ νερό.

Κι' ὅσο μάλαμα θὰ βροῦμε —μιὰ προικοῦλα, Θέμου, ἀκέρια— χάρισμά σου—στόλισμά σου βραχιολιδῶν καὶ τραχηλιδῶν. Ἔλα! Καὶ μιὰ πλερωμὴ μου: Μόνο δυὸ φιλιὰ στὰ χέρια κι' ἕνα—τόσο δά, μικροῦλι— στὶς ἀκρίτσες τῶν χειλιδῶν.

Τάκης Τσάκος

τὸ κρατάει τόσο κρῦο.

Οἱ φαντάροι!

Τὸ κοτσομπολιὸ ἔχει κατεβάσει τὸ χαλὶ τοῦ φαντάρου μας ὡς τὴν ποδιὰ τῆς παραμάνας.

Ἐτοῦτοι ὅμως, ποὺ κοντεύουν λὲς ν' ἀγριέψουν στὰ ὁρμάνια παὶ στὰ ζάλογγα διατηροῦν ἀκόμη τὴν πιρθενικότητά τους. Εἶναι οἱ ἀκροῖτες, Ἡπειρώτες γερὰ παιδιὰ, ποὺ «ἐκτελοῦν» τὴ θητεία τους μ' ἕνα ὄνειρο: Τὴν ἀπόλυση, λαχταροῦν νὰ ξαναγυρίσουν στὸ γονικὸ τους, ποὺ τ' ἀφήσαν ὅλα, γέρο πατέρα, κλαμμένη μητέρα, φαρμακωμένη ἀγαπητικιά.

Ἡ πατρίδα τοὺς ἔταξε Κερβέρους στὰ σύνορα. Παρηγοριά τους εἶναι ἡ εὐθυμὴ ἀπὸ συνομήλικους συντροφιὰ. Κοιμοῦνται καὶ σηκώνονται μὲ τὸν καημὸ νὰ ἀπολυθοῦν καὶ νὰ ξαναγυρίσουν.

Δὲ λείπουν βέβαια καὶ κεῖνοι, ποὺ γερᾶσαν στ' ἀντίσκηνο κι' ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά τους. Αὐτοὶ τῶχουν πάρεϊ ἀπόφαση νὰ μὴ χωριστοῦν ἀπὸ τὴν καρβάνα ποτέ!

Καὶ ἡ ζωὴ τους κυλάει ἡ ἴδια πάντα, στὴν ἐρημιὰ.

Ὅταν θυμηθοῦν τοὺς δικούς τους πᾶν στὸν ἴσκιο τοῦ ντοῦσκου καὶ γούφουν μιὰ πικρὴ γραφὴ κι' ὅταν δὲν κάνουν αὐτὸ κοροϊδεύονται.

Τὶς ἄλλες ὥρες ἀστεϊεύονται μεταξὺ τους, πειράζουν τοὺς πιὸ κουτούς καὶ τοὺς... ἐρωτεμένους καὶ παίζουν... «κότσι».

Ὑποφέρουν ἀπὸ ἀθεράπευτες ἀτσιγαρίες! Ἐνα κουτὶ τσιγάρα στὸ φυλάκιο εἶναι ὁ ὅρο οὐρανόσταλτο, γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο συνάπτονται μάχες δλόκληρες γιὰ νὰ ἐκανοποιηθοῦν ὅλοι. Κι' αὐτὸ ὅμως τὸ ζήτημα ὁ ἔξυπνος Ρωμηὸς τὸ ἔλυσε τελευταῖα. Μὲ τσιγάρα τὸν ἐφοδιάζει ὁ «ἐχθρός».

Ὁ Ἀρβανίτης ἔχει φτηνὸ τσιγάρο καὶ καθόλου σχεδὸν κουραμάνα!

Καὶ ἐμπορεύονται ἀνταλλακτικὰ θανμάσια, δίνεται ἡ περίσσια κουραμάνα καὶ ἀγοράζεται τὸ λεπτὸ τσιγάρο!

Ἐννοεῖται πῶς γιὰ ὅλες αὐτὲς τίς διαπραγματεύσεις εἶναι ὁ ἀπαραίτητος... ντραγουμάνος, ἕνας Εὐσταθὺς Τσάμης ποὺ ξαίρει τ' Ἀρβανίτικα, γιὰ τὸν οἱ Σκραπαρίτες τοῦ ἄλλου φυλακίου δὲ σκαμπάζουν Ἑλληνικά.

Τὰ σχετικὰ διαβήματα καὶ ἡ... ἐμπορικὲς συναλλαγὲς δὲ γίνονται σὲ πρακτορεῖο, ἀλλὰ πάνω στὴν κορυφογραμμὴ πίσω ἀπὸ τὴν πυραμίδα «Ἐν ριπὴ ὀφθαλμοῦ»!

Στὸ Ἑλληνικὸ φυλάκιο τοῦ «Σκίπι» κάναμε τὴν γνωριμία καὶ μὲ δύο «διασημότητες» ποὺ τὸ θεωροῦμε τιμὴ διότι μὰς δίνεται εὐκαιρία νὰ κάνουμε λόγο γιὰ αὐτές, καὶ νὰ ἐκφράσουμε τὴ λύπη μας, διότι τὸ ἔθνος δὲν τίς ἐτίμησε μὲ τὸ Μεγαλόσταυρο, ὅπως τοὺς ἄξιζε!

Στὴν ἄκρη τοῦ δέντρου εἶναι δεμένο ἕνα γέρικο ἄλογο μὲ ροζιασμένα ποδάρια. Ἐχεῖ κι' αὐτὸ τὴν ἱστορία του, μιὰ ἱστορία ποὺ μοιάζει μὲ ἀνθρώπινη καὶ ποὺ ξαίρουν νὰ τὴ διηγοῦνται ὅλοι οἱ φαντάροι τοῦ φυλακίου ὅπως, διηγοῦνται τίς δικές τους.

Ἐνα σιῆνος ἀπὸ μῦγες γυροφέρνει στὰ καπούλια καὶ στὰ ποδάρια του. Καὶ κεῖνο στενοχωριέται, κλείνει τὰ μάτια του, χτυπάει τὴν κολοβωμένη του οὐρὰ καὶ ἀργοσηκώνει τίς ὀπλές του.

Ἀσφαλῶς δὲν ξαίρει πῶς μιλάμε γιὰ αὐτὸ μὲ τοὺς φαντάρους, ἀλλιῶτικα θὰ χλιμιντροῦσε περήφανα καὶ ἐγωϊστικὰ καὶ θὰ μὰς φώναζε: «καλὰ τὰ λέτε, φίλοι μου, ἀλλὰ λίγα εἶναι!»

Ἀλλὰ τί λέγαμε; Οἱ φαντάροι διηγοῦνται πῶς αὐτὸ μαζὶ μὲ ἄλλα πῆρε μέρος σ' ὅλες τίς μάχες τοῦ 12 καὶ 13. Προχωρεῖ πάντα μπροστὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα σὲν καλὸς στρατιώτης καὶ εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ μπῇ πρῶτο στὴ Θεσσαλονίκῃ φέροντας τὴν ῥάχη τοῦ ἕνα ὥραϊο Ἡπειρώτη λοχαγό, ποὺ σκοτώθηκε ἀργότερα.

Τὴν ἱστορία τοῦ ἀλόγου αὐτοῦ, ἔπειδή κανένας δὲ βρέθηκε νὰ τὴ γράφει, τὴ λένε οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ στοὺς στρατιῶτες τοῦ φυλακίου, ἐκεῖ ποὺ εἶναι «ἀποσπασμένο», στὸ Ἡπειρωτικὸ φυλάκιο, στὴν Πατρίδα τοῦ Ἡπειρώτη ἀναβάτη του καὶ εἶσι σώζεται ἀπὸ στόμα σὲ στόμα.

Οἱ ἱστορικοὶ γράφουν τίς ἱστορίες τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ὅμως κάτι ἐποποιεῖς ζώων ἀνώτερες ἀπὸ ἀνθρώπινες. Γι' αὐτὲς ἡ μοχθηρὴ ἱστορία τῶν ἀνθρώπων δὲ χάραξε λέξη!!

Τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς ἱστορίας τὸ κάνουν μὲ τὸ στόμα οἱ ἀπλοῖκοι φαντάροι τοῦ φυλακίου.

Καὶ ἀργοσηκώνει τίς ὀπλές του ὁ παλαίμαχος καὶ διώχνει ὑπομονητικὰ τίς μῦγες.

Μὰ δὲν εἶναι μόνον τὸ γέρικο ἄλογο, ὁ σιωπηλὸς σύντροφος τῶν φτωχῶν φαν-

τάρων στην απροσπέλαστη εκείνη άκρη.

Είναι κι ένα άλλο τετράποδο ήσυχο, υπομονητικό και χωρίς καμιά δόξα και χωρίς κανένα ήρωϊκό παρελθόν, ένα τετράποδο γεμάτο καρτερικότητα που δε γνώρισε ποτέ πολεμικό μένος και άλλα-λαγμούς θριάμβου, παρά δύο σαθρές βουτσέλες, που κουβαλάει απ' το φυλάκιο στη βρύση και απ' τη βρύση στο φυλάκιο.

Σπάνια να περάσει από κει καμιά φορά άλλοφυλη συντροφισσα. Μόνο όταν αυτό τυχαίνει ο φρόνιμος γαΐδαρος του φυλακίου ήλεχτρίζεται απάτος του, σηκώνει τα χωνιά του να μαζώσει τους ήδονικούς ήχους, κόβει την τριχιά, ξεριζώνει καμιά φορά το λεπτό δοντωμένο πού τώχουν δεμένο και με σάρκα επαναστατημένη βυθίζεται στη θεωρημένη σά-στατημένη βυθίζεται στη θύγαλη, ανε-βαίνει γκαρίζοντας προς την ανηφο-ρία.

Αλλά είπαμε. Αυτό πολύ σπάνια τυχαίνει. Όλον τον άλλον καιρό, όταν δεν κουβαλάει τα βαρέλια βόσκει ή τυχα και το μεσημέρι πιάνει τη σκιά μισοκλείνον-τας τα μάτια από τη ζέση.

Έχει υποτάξει τη σάρκα του—υπόδειγμα φιλοσοφικής εγκράτειας—σαν άσκη-της των πρώτων Χριστιανικών χρόνων. Είναι να τον λυπάται κανένας τον καη-μένον! Αφαντος εργάτης χωρίς δόξα έχει την τιμή να είναι γραμμένος στους επίσημους καταλόγους των συνοριακών φυλάκων!

Η αποστολή του εδώ είναι μεγάλη και σπουδαία. Έχει αναλάβει με άφθονες ξυλίες, όταν δεν τον ακούν τα πόδια του, να «υδρεύη» τους άνδρας του φυλα-κίου».

Αυτός κουβαλάει τ... Αρβανίτικο νερό. Πρωί—πρωί, επειδή το ύψωμα του φυλακίου δεν έχει σταλιά νερό, ένας φαντάρος παίρνει το γαΐδαρο, που συνή-θισε ο ταλαίπωρος στην αγγάρια χρόνια τώρα, φορτωμένον με βαρέλλες, διαβίνει την πυραμίδα και ρίχνεται στην Αλβανί-κη ζώνη προς την Επισκοπή.

Εκεί είναι η βρύση με το γάρναρο νερό, που δε στερεύει ποτέ, αλλά ποτίζει πάντοτε τα πράσινα χορταράκια και τους διψασμένους στρατοκόπους.

Μια Τούρκικη επιγραφή, που έχει πά-θει φθορά από την πολυκαιρία λέγει στο διαβάτη: «Πιες διαβάτη γάρναρο και κα-θαρό νεράκι απ' τη βρύση αυτή, μακάριζε εκείνον που την έφτιασε και άφνε το κουρέλισου, άρρώστεια μη σε πιάση».

Και ποτίζει η δροσερή βρύση όλους τους στρατοκόπους χωρίς να ζητήσει καμιά άμειβή. Η καμάρα της είναι γε-μάτη ράματα και κουρέλια, που αφήνουν οι διαβάτες «άρρώστεια μην τους πιάση»!

Έννοείται πως κείνοι που κανόνισαν τα όρια των Έθνών δεν είχαν υπ' όψιν τους καθόλου την φιλανθρωπία του ιδρυτού της βρύσης, που δίνει το νερό της άδιακρίτως σε όλους και έτσι χρειά-στηκε ειδική άδεια από τους Αρβανίτες να επιτρέψουν στους φαντάρους μας να πιουν!!

Δεν ξαίρω αν για την τήρηση των τύ-πων είναι έφωδιασμένος και ο γαΐδαρος με καμιά τέτοια σχετική άδεια γιατί μου έκανε έντύπωση η καταπληκτική άδια-φορία, που μ' αυτή δρασκέλιζε τα σύνορα το φτωχό αυτό τετράποδο!

ΑΛΕΚΟΣ ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΓΗΜΟΤΙΚΟ

ΤΟΥΤΟΝ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

Τουτόν τον χειμώνα θέλω να διαβώ
και το καλοκαίρι καλώς να σε βρω.
Νεραντζιά με τ' άνθη και με τον
[καρπό.

Στρώστε μου στη ρίζα ν' αποκοιμηθώ
και φτενό μαντήλι ν' αποσκεπαστώ.

Για να σέρνη ο αγέρας από το βουνό
και να πέφτουν τ' άνθη στο
[μαντήλι μου.

Τα πέρνω και πάνω στην αγάπη μου.
Τή βρίσκω που στρώνει και με
[καρτερεί

πέρδικα ψημένη και γλυκό κρασί.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ από την Πατρίδα

Η «Besa» δια το τε'ευταϊον κίνημα

Η έφημερίς «Besa» των Τιράνων σχολιάζουσα εις άρθριδιόν της το τελευταί-ον κίνημα, γράφει τα εξής :

Παρά το γεγονός ότι ο Έλληνικός τύ-πος επί εξ μηνάς κατά σειράν διεσάλπι-ζεν ότι τάχα εδώ εις τον τόπον μας εί-χομεν επανάστασιν ενω ή Αλβανία έχαι-ρε παραδειγματικής ήσυχίας, ήμεις ευχό-μεθα να εκλείψουν άπαντα διά παντός, από την Ελλάδα και ο λαός του εν λό-γω Κράτους να μη επιχειρήση άλλοτε τοιαύτας αλληλοεξοντώσεις, αΐτινες το ζημιούν ήθικώς και υλικώς.

Δεν υποχρεούμεθα να εκφέρωμεν γνώ-μας περί του ποίος έχει το λάθος και τις ο υπαίτιος δι' όλον αυτό το αίμα που χύνεται εν Ελλάδι.

Δεν δυνάμεθα να αιτιώμεθα ουδεμίαν πολιτικήν παράταξιν αλλά μόνον άρε-σκόμεθα να το είπωμεν και το εκδηλώ-σωμεν καλώς, ότι ο διακαής μας πόθος είναι να ίδωμεν μιαν Ελλάδα ήνωμένην και ένα τόπον όπου σέβονται τους Νόμους και τα Νόμιμα καθεστώτα.

Συμβουλευόμεν οθεν και την Γεωργί-κην Ένωσιν Κορυτσάς, όπως φέρει εις πέρας την συνεννόησιν με τους Κορυτσαί-ους εμπόρους, δ ότι όπως και αν έχουν τα πράγματα εις την Ελλάδα θα εύρη ή πέτρα τον τόπον της και θα επαναρхі-σουν αι έμπορικαι συνεννοήσεις, αι οποί-αι ενώ εύρίσκοντο εν τη όμαλωτέρα ο-δω αΐφνιδίως διεκόπησαν, έπειδή μία Κρήτη ήθέλησε να έγείρη κεφαλήν κατά των Αθηνών.

Θάνατος Αλβανού Καλλιτέχνη

Αγγέλλεται τηλεφωνικώς εκ Βιέννης ότι απέθανεν εκεί εκ περιπνευμονίας ο περίφημος Αλβανός Καλλιτέχνης Αλε-ξάντρ Μωϋσή. Η είδησις του θανάτου του Αλβανού Καλλιτέχνη προξένησε βαθείαν θλίψιν, εις τους καλλιτεχνικούς κύκλους της πρωτευούσης μας, δεδομένου ότι ο αποθανών έχαιρεν εξαιρετικής φή-φης και συμπαθείας διά το ισχυρόν τα-λέντο του.

«Besa» 27 Μαρτίου

Το Καρναβάλι εις την Κορυτσάν

ΚΟΡΥΤΣΑ, (24 Μαρτίου Το άναπακρι-τού μας). Την προχθεσινήν Κυριακήν έωρ-τάσθη εις την πόλιν μας έν πάση έπιση-

μότητι το Καρναβάλι. Ο καιρός παρ' ο-λον ότι ήτο νεφελώδης δεν μας ήμπόδισε να παραβώμεν τι από το καταρτισθέν πρόγραμμα της έορτής. Είναι εν τούτοις πανθομολογημένον ότι τα γκρούπ έιδε-δυμένα με άποκρυάτικα ήσαν πολύ ο-λίγα.

Ταυτα όμως με νταούλια και ζουρνά-δες και ένδεδυμένα με τας πλέον παλαι-άς ένδυμασίας, αι όποίαι εύρίσκονται εις τα άρχοντικά σπίτια της πόλεως έσημεί-ωσαν εξαιρετικήν έπιτυχίαν εις γραφικό-τητα και γλέντι.

Το πλέον χαριτωμένον γκρούπ ήτο το μουσικόν «Αγκρονί».

Συναδελφικαι εύχαι

Η έφημερίς «Demokratia» Αργυροκά-

Με το άγγόνι

στρου την 6 Απριλίου συνεπλήρωσε δεκαετηρίδα από της εκδόσεώς της. Επί τη εύκαιρία εκδίδει πανηγυρικόν φύλλον με πολλήν και εκλεκτήν ύλην. Ευχόμεθα να έορτάση και την εκατονταετηρίδα της.

Μεταβολαι

Πληροφορούμεθα ότι ή Αλβανική Κυ-

βέρνησις ἀπεφάσισε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ «ἀναχρονιστικοῦ» συστήματος τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῆς δεκάτης δι' ἄλλου τοιοῦτου μᾶλλον προσφορωτέρου. Ὡσαύτως προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ φόρου τῆς παρυγῶγης Ζύθου πρὸς προστασίαν τῆς ἐγγωρίου βιομηχανίας.

Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἀλβ. Κυβερνήσεως

Ἡ «Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως» δημοσιεύει :

Οἱ μαθηταὶ οἵτινες ἀποφοιτοῦν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως τόσον τοῦ ἐσωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν θὰ κληθῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα μέχρις οὗ τοῦ ἀποπερατώσουν τὰς σπουδὰς τῶν. Ἀλλὰ θὰ παρασθῇ ἀνάγκη νὰ ἀσκήται ἔλαττος κατ' ἔτος καὶ δοθέντος ὅτι οἱ μαθηταὶ οὗτοι δὲν συνεχίζουν πλέον τὰς σπουδὰς τῶν, τότε θὰ κληθῶν μὲ σκοπὸν νὰ ἐκπαιδευθῶν εἰς τὰς σχολὰς ὑπαξιωματικῶν.

Ὑπὲρ τοῦ πρασίνου

Ἡ Δημαρχία τῶν Τιράνων φευτεύει κατὰ μῆκος τῆς Βασιλικῆς λεωφόρου νέα καρποφόρα δένδρα καὶ περιποιεῖται ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἔχουν φυτευθῇ.

Ὁ Τζιοβάνι φύλαξ τῆς Κιβωτοῦ τῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδοξίας !

— Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βησσαρίων φέρει εἰς τὴν δημοσιότητα ἕνα μακροσκελὲς δημοσίευμα διὰ τοῦ ὁποῦ διαψεύδει τὰ γραφέντα εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐκδιδόμενον «Ἡπειρωτικὸν Μέλλον» ὅτι δῆθεν ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ ὀρθοδοξία διατρέχει κίνδυνον. Ὁ Σεβασμιώτατος Τζιοβάνι ἐπιτίθεται δριμύτως κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος ὡς δημοσιευούσης ἐπιπολαιῶς πράγματα ἀνύπαρκτα καὶ αὐτόχρημα φανταστικά.

Πλούσια τὰ Ἑλέη !..

Ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια τῆς Ἀλβανίας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Μπαῖρα μιοῦ ἀπέστειλε πρὸς τὴν δημαρχίαν τῶν Τιράνων... 52 κριοὺς ὡς δῶρον ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐν μέρος θὰ διατεθῇ διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως καὶ τὸ ὑπόλοιπον διὰ τοὺς φυλακισμένους.

«Cazeta Sqipere»

Οἱ ἐπίσημοι εὐχονται !

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας κ. Ἰνὸνὸς συνεπλήρωσε δεκαετηρίδα εἰς τὴν ὑψηλὴν του θέσιν. Ὁ συνάδελφός του τῆς Ἀλβανίας κ. Παντελὴ Βαγγέλη ἀπύθουνε πρὸς αὐτὸν τὸ κατωτέρω τηλεγράφημα :

«Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς δεκαετηρίδος

τῆς Πρωθυπουργίας σας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω τὰ πλέον χαρούμενα αἰσθηματά μου καὶ νὰ σὰς συγχαρῶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὧν τῶν ζητημάτων ἐπὶ τῶν ὁποῦν κατεβάλατε ἀόκνους προσπάθειας».

Ὁ Τουρκοκός Πρωθυπουργὸς εἰς τὸ ἀνωτέρω τηλεγράφημα ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς : «Εὐχαριστῶ θερμῶς τὴν Ἐξοχότητά σας διὰ τὰς φιλικὰς εὐχὰς, ἃς εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ ἀπηυθύνετε καὶ παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰς πλέον θερμὰς μου τοιαύτας διὰ τὴν ἀτομικὴν σας εὐτυχίαν.

Ἐκ τῆς Ἰταλικῆς «La Gazzeta del Mezzogiorno» τῆς ἐμφανιζομένης μὲ Ἀλβανικὴν μάσκαν !..

Ὅταν ἡ φύσις ἐκδικεῖται

Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ Χίντο Μπεκτάς ἐκ τοῦ χωρίου Οὐνίκ τῆς Κομμούνας Τομορίτσας εὗρεν οἰκτὸν θάνατον καθὼς ἐπτότιζε τὸ μουλάρι του εἰς μίαν ἐξοχικὴν βρύσιν ἀπὸ βράχον ἐξήντα κιλῶν καταπεσόντα ἐκ τοῦ παρακειμένου ὁρους.

Ὅταν οἱ τρελλοὶ ξεπερνοῦν εἰς μανίαν τοὺς ἀφρισμένους ποταμούς !

Ἐκ Βερατίου ἀγγέλλεται ὅτι πρὸ τινῶν ἡμερῶν εὐρέθῃ πνιγμένη εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Τομορίτσας ἡ σύζυγος τοῦ Μαλὸυτ Σαλιγιὰ ὀνομαζομένη Γκιρτζίε ἐκ τοῦ χωρίου Σελιόβα Βερατίου.

Ὡς διεπιστώθη τόσον ἐκ τῶν διενεργηθεισῶν ἀνακρίσεων ὅσον καὶ ἐκ τῆς γενομένης αὐτοψίας τὸ αὐτὴς θῶμα ἐν καταστάσει παραφροσύνης ἐπνίγη καθ' ἣν ὥραν προσεπάθει νὰ διέλθῃ τὸν ποταμὸν ἵνα ἐπισκεφθῇ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ διαμένοντας εἰς ἕτερον χωρίον εἰς τὴν ἐτέραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ.

Αἱ γεναὶ χάριν τῆς... φιλίας χρηματοδοτοῦν

Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις σχοῦσα τὴν καλωσύνην καὶ ἐπιθυμοῦσα διακαῶς ὅπως καλυφθῶν τὰ ἐλείμματα προϋπολογισμῶν παρελθόντων ἐτῶν τοῦ Κράτους ἔθεσε εἰς τὴν διάθεσίν τῆς Κυβερνήσεώς μας ὡς σύμβολον ἐγκαρδίου φιλίας ἥτις ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν, ἕνα πᾶσιν ἐκ 3,000.000 φράγκων Χρ.

«Gazeta e Korçës»

Ὁ φόρος τῆς Δεκάτης

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ τροποποιήσῃ τὸ σύστημα εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, δικαιολογούσα δὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἡ ἡμιεπίσημος ἐφημερίδα τῶν Τιράνων «Μπέσα», γράφει τὰ ἑξῆς, ἐν συντομίᾳ, εἰς φύλλον τῆς, τῆς 13ης παρελθόντος Μαρτίου.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποφάσεως εἰς

τὴν ὁποῖαν ἤχθη ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ μέχρι τοῦδε τρόπου λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ τῆς δεκάτης δι' ἄλλου, πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐδημοσιεύσαμεν δύο ἄρθρα.

Εἰς τὸ πρῶτον μας ἄρθρον εἶχομεν ἀναδράμει εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ συστήματος τούτου καὶ εἰς τὰς ἀρετὰς τὰς ὁποίας ἔχει ὡς πρὸς τὸν παραγωγόν.

Εἰς τὸ δεύτερον ἄρθρον ἐκάμνομεν λόγον ἐπὶ τῶν πειραμάτων τῶν Κυβερνήσεών μας καὶ ἐπὶ τῶν μέτρων ἅτινα κατὰ καιροὺς ἔλαβον τὰ ἄλλα ἔθνη, περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ τρόπου καθ' ὃν λειτουργεῖ ὁ νόμος τῆς δεκάτης.

Τὰ συστήματα τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζονται εἰς διάφορα εὐρωπαϊκὰ κράτη, δὲν εὐρίσκουν ἑδαφὸς γόνιμον πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐν Ἀλβανίᾳ. Ἐν τοιοῦτον, τὸ ὁποῖον πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐφηρμόσθη δὲν ἔφερε τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα καὶ δὲν ἦτο σύμφωνον οὔτε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀλλ' οὔτε καὶ πρὸς τὸν παραγωγόν.

Δι' ὃ ἡ Κυβέρνησις ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τοιοῦτον εἶδους σύστημα, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον πρὸς ἀμφοτέρας τὰς πτέρυγας, πρὸς τε τὸ Κράτος καὶ τὸν καλλιεργητὴν. Μέχρι τοῦδε ἦτο ἐν ἰσχύει τὸ ἐκμίσθωμα. Ἡ δὲ, τὰ ἐκάστοτε συμβούλια τῶν Κοινοτήτων θὰ ὑποβάλουν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ πᾶσιν ἐν τῇ Κοινοτήτων παραγομένων εἰδῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ Κράτος θὰ λαμβάνῃ τὰ 10 οἷο καὶ ἐκ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὸ Κράτος ποσοῦ, 10 οἷο ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος».

Μία δίκη εἰς Κορυτσᾶν.

Τὸν παρελθόντα μῆνα ἐξεδικάσθη εἰς τὸ κακούργον Κορυτσᾶς ἡ ὑπόθεσις τοῦ φόνου τοῦ ὁμογενοῦς Γεωργίου Βερέρη.

Ἡ διαδικασία διήρκεσε πολλὰς ἡμέρας ἐν τέλει δὲ ἐξεδόθη ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐνώπιον πλήθους κόσμου, ὁ ὁποῖος εἶχε καταλάβει ἀσφύκτως τὴν αἰθούσαν τοῦ δικαστηρίου.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἥτις θὰ ἐπέβαλε τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, οἱ ὁποῖοι διέπραξαν ἕνα φρικῶδες κακούργημα, συγκλονίσαν τὴν κοινωνίαν τῆς Κορυτσᾶς ἀνεμένετο μὲ πρωτοφανὴ ἀνυπομονήσιν.

Καὶ πράγματι ὁ καθεὶς ἐκ τῶν φερομένων ὡς αὐτουργῶν τοῦ ἐγκλήματος ἐτιμωρήθη ὡς ἥξιζε.

Ὁ Πέτρος Σόστης, ὁ Ντεμίρ Γκέργκης καὶ ὁ Τσερλις Μπέρο, ἐκ τῶν ὁποῦν οἱ δύο τελευταῖοι φυγοδικοῦν, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Ὁ Θανάς Κότσης, ὅστις ἔδραπέτευσε ἐκ τοῦ κρατητηρίου τῆς χωροφυλακῆς καὶ διὰ τὸν ὁποῖον λέγεται μετὰ πεποιθήσεως μάλιστα ὅτι εὐρίσκεται ἐν Ἑλλάδι ὡς μέλος μεγάλης ληστοσυμμορίας, κατεδικάσθη ἐρήμην εἰς

τριάκονταπενταετὴ φυλάκισιν. Ὁ Μπαδρί Μπέγλαγι εἰς 30 ἐπίσης ἐτῶν φυλάκισιν. Ὁ Νάσια Γύτσας εἰς 20 ἐτῶν φυλάκισιν. Ὁ Τσοῦτσε Σελενίτσα εἰς φυλάκισιν 10 ἐτῶν καὶ 8 μηνῶν, ὁ Ἰλέτ Κεσνέρ καὶ Γκαζίπ Μετούσση εἰς 9 ἐτῶν καὶ δύο μηνῶν καὶ ὁ Τσανίς Σπύρο καὶ Δημήτρης Σπύρο ἠθώθησαν.

«Gazeta e Korçës»

Τουριστικὴ ἐκδρομὴ ἐν Ἀλβανίᾳ.

Ὁ ἐν Παρισίοις Ἀλβανο-Γαλλικὸς φιλικὸς ὁμιλος διοργανώνει μεγάλην ἐκδρομὴν ἀνὰ τὴν Ἀλβανίαν.

Εἰς τὴν ἐκδρομὴν ταύτην θὰ λάβουν μέρος περὶ τοὺς 300 Τουρίσται λάτραι τῶν τοπείων καὶ τῆς Ἀλβανικῆς Ὑπαίθρου.

Τὸ πρόγραμμα τῆς μεγάλης ἐκδρομῆς ἔχει ὁρισθῇ ὡς ἑξῆς :

Τὴν 16 Ἀπριλίου θὰ ἀποβιβασθοῦν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Δυρραχίου.

Αὐθημερὸν θὰ μεταβῶν εἰς Βεράτιον καὶ μετὰ τὴν περιήγησιν τῶν ἀξιοθεαμάτων μερῶν τῆς πόλεως πιθανῶς ν' ἀχωρήσων δι' Αὐλῶνα ἔνθα καὶ θὰ καὶ ταλῶσυν τὴν νύκτα. Τὴν πρωίαν τῆς 17 θὰ περιηγηθῶν τὴν πόλιν καὶ τὸ ἀπόγευμα θὰ ἐκδράμουν μέχρι τῆς Ἀπολλωνίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀνασκαφέντων ἀρχαιολογικῶν χώρων, ἐπιστρέφοντες αὐθημερὸν εἰς Αὐλῶνα.

Ἐκεῖθεν τὴν 18 θὰ ἀναχωρήσων δι' Ἀγίους Σαράντα ἔνθα καὶ θὰ διανυκτερεύσων.

Εἰς τὰς 19 τοῦ μηνὸς μεταβῶν διὰ Κορυτσᾶν ἀφοῦ παρμείνουν ὀλίγον εἰς Ἀργυρόκαστρον, Τέπελενι, Πρεμέτι καὶ Ἐρσέκα. Τὴν 21 θὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν Ἀρχαίαν Βοσκόπολιν (Μοσχόπολιν) καὶ ἐστὶ περὶ τὴν χωρίαν. Ἀκολουθῶν εἰς τὰς 23 θὰ ἀναχωρήσων διὰ Τίρανα ἐκεῖθεν διὰ Σκόδραν καὶ κατόπιν θὰ εἰσέλθων εἰς τὸ Γιουγκοσλαβικὸν ἑδαφός. Μετὰ ὀλιγοήμερον ἐπίσκεψιν εἰς τὰς ἀξιοσημειώτους πόλεις ἐκεῖ θὰ ἐπιστρέψων εἰς Παρισίους.

Τὰ διαβήματα τοῦ Ἐπισκόπου Κορυτσᾶς πρὸς τὸν Βασιλέα

ΚΕΡΚΥΡΑ, (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Ὁ Ἐπίσκοπος Κορυτσᾶς Κίσσης ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν λοιπῶν ἐν Ἀλβανίᾳ κληρικῶν προέβη εἰς τὸ δεύτερον κατὰ σειράν διαβήμα παρὰ τῷ βασιλεῖ Ἀχμέτ Ζώγου τῷ Α' καὶ τῇ Ἀλβανικῇ Κυβερνήσει.

Ὁ Σεβασμιώτατος διὰ τοῦ διαβήματος αὐτοῦ ἐπανελάβε τὰ ὅσα ἠξίωσε διὰ τοῦ πρώτου του τοιοῦτου δηλ. τὴν κατάπαυσιν τῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων διωγμῶν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν σχολείων καὶ ἐκκλησιῶν, ἀφῆναι δὲ νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν δὲν υἱοθετηθῶν αἱ ἀπόψεις του εἰ-

ναι υποχρεωμένος νά κηρύξη ἐν διωγμῷ τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Γεν. Γραμμ. τῆς Ἐνώσεως τῶν Ὁρθ. Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς Τίρανα.

Ἡ αὐτοκέφαλος ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας, φιλοξενεῖ κατ' αὐτὰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐκλεκτοτέρας εἰς τὰ Βαλκάνια προσωπικότητος, τὸν Βούλγαρον θεολόγον πρωτοπρεσβύτερον μητροφόρον καθηγητὴν κ. Στέφανον Ζανκῶφ, ὅστις ἐν τῇ ιδιότητι τοῦ ὡς Γενικ. Γραμματέως τῆς Ἐνώσεως τῶν Ὁρθοδόξων Ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Παγκόσμιον διάσκεψιν διὰ τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν τῶν λαῶν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ἔχει ἐπισκεφθῇ τὸν ἴδιον μας διὰ νὰ μελετήσῃ ἐκ τοῦ σύ-νεγγις τὴν κατάστασιν τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ἐκκλησίας σχετικῶς μὲ τὴν κατευδωσιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς, ὡς μέλους τῆς παγκοσμίου διασκέψεως.

Ὁ ἀξιότιμος καθηγητὴς εἰς ἓνα λόγον, τὸν ὅποιον ἐξεφώνησε ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορταστικῆς ὑποδοχῆς του εἰς τὴν ὁρθόδοξον ἐθνικὴν ἱερατικὴν σχολὴν καὶ ἐνάπιον συμβουλίων καὶ διαφορῶν ὁρθοδόξων ἐκκλησιαστικῶν προσωπικότη-των ἐδεήθη ὑπὲρ τοῦ σεπτοῦ ἀτόμου τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Ζώγου τοῦ Α' ὡσαύ-τως δὲ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἀλβα-νικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ διαπρεπὴς θεολόγος συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιε-πισκόπου πάσης Ἀλβανίας Βησσαρίωνος, ἅμα τῇ εισόδῳ του εἰς τὴν πόλιν τῶν Τυ-ράνων κατηυθύνθη εἰς τὸν νωπὸν τάφον τῆς βασιλομήτορος, ἔνθα καὶ κατέθεσεν στέφανον εἰς τὴν μνήμην τῆς.

«Besa»

Ἡ ἔκδοσις νέων κερμάτων ἐν Ἀλ-βανίᾳ.

Πληροφοροῦμεθα ὅτι αἱ συνεννοήσεις μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν ἔκδοσιν κερμάτων διευκολυντικῶν διὰ τὰς συναλλαγὰς τοῦ ἐμπορίου, βαί-νουν ἤδη πρὸς τὸ τέλος καὶ συντόμως θὰ σταλῇ ἐν τῇ Βουλῇ πρὸς ψήφισιν σχε-τικὸς νόμος.

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνεννοήσεων τούτων θὰ ἐκδοθοῦν κέρματα ἐνὸς καὶ δύο φράγκων καὶ ἐνὸς καὶ δύο ἑκατονταλέ-πτων ὀρειχάλκινων.

Τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν ἐκδοθησομένων κερμάτων δὲν θὰ ὑπερβαίῃ τὸ 1.000.000 χρυσῶν φράγκων.

«Gazeta Korçës»

ΑΝΑΒΟΛΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Κατ' ἀνακοίνωσιν ἐκ τοῦ Συλλόγου Βο-ρειοηπειρωτῶν ἡ Γενικὴ συνέλευσις ἥτις

ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνός, ἀναβάλλεται διὰ τὸν Μάϊον καὶ δι' ἡμέραν τὴν ὁποίαν θὰ ὀρίσῃ ὁ Σύλλογος, τοῦτο δὲ διότι, λόγω τῶν γεγονότων τοῦ Μαρτίου, καθυστέρησεν ὁ ἐτήσιος χορὸς καὶ φυσικῶς τῷ λόγω καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων του, ὑφίσταται δὲ καὶ ὁ Στρατιωτικὸς Νόμος, ἀπογορεύ-ων, ὡς γνωστὸν, τὰς ἐν κλειστῷ χώρῳ συγκεντρώσεις.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ὁ «Βορειοηπειρ. Σύλλογος» συνεισφέ-ρας χιλίας δραχμὰς, εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν, Ναυάρχου κ. Δούσανη καὶ πρῶην Ὑ-πουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Γ. Πε-σματζόγλου, διενεργούμενον ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος «Πρωΐα» ἔρα-νον, συνώδευσεν τὴν εἰσφορὰν του διὰ τῆς ἐξῆς ὥρας ἐπιστολῆς, δημοσιευ-θείσης εἰς τὸ φύλλον τῆς, τῆς 25ης πα-ρελθόντος.

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Οἱ ἀλύτρωτοι Βορειοηπειρωταί, εὐλα-βεῖς προσκυνῶντες τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος, μὲ συνεσφιγμένην καὶ συντετριμμένην ψυ-χὴν, παρηκολούθησαν τὴν ἀγωνίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἐθνικοῦ κινήματος, τῆς 1ης Μαρτίου.

Συγαίροντες τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνη-σιν, διότι ἐπάταξε τὴν μυσάραν ἀνταρ-σίαν, τὴν ἀπειλήσασαν νὰ διαλύσῃ τὰς ἐνόπλους ἐθνικὰς δυνάμεις, καθ' ἣν στιγ-μὴν ἀπερίσπαστος ἡ προσοχὴ αὐτῶν ἔ-πρεπε νὰ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ σύνο-ρα καὶ τὰ ἀλύτρωτα ἑδάφη, εὐχονται ὅ-πως οὐδέποτε εἰς τὸ μέλλον ἐπαναληφθῇ κατὰ τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος ὁμοία ἐπι-βολὴ καὶ συνεισφέρουν ἐκ τοῦ ὑστερήμα-τος τοῦ Συλλόγου τῶν, εἰς τὸν διὰ ἰδῶν στηλῶν τῆς ἐγκρίτου «Πρωΐας» ἀνοιγέ-ντα ἔρανον, ὑπὲρ τῶν ἱερῶν σκαφῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Στόλου, χιλίας (1.000) δραχμὰς.

Διὰ τὸν ἐν Ἀθήναις Σύλλογον τῶν

Βορειοηπειρωτῶν

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Β. ΤΣΑΒΙΔΗΣ Θ. ΒΕΝΑΚΙΔΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝ

Αἱ κρίσεις τῆς ἡμιεπισήμου «Besa» τῶν Τιράνων, ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάγης, μᾶς εὐρί-σκει ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου, μὴ δυναμένους νὰ τὰς σχολιάσωμεν. Ἀς μᾶς συγχωρηθῇ ὡς ἐκ τούτου τὸ ὅτι θ' ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρχόμενον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΟΡΟ ΜΑΣ

Ὁ φετεινὸς χορὸς μας ἂν καὶ δόθηκε Σα-ρακοστή κι' ὁλόκληρο εἰκοσαήμερο μετὰ τὴν ὀρισμένη μέρα (3 τοῦ Μάρτη), σημείωσε ὡς τόσο ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν γιὰ τὴν ἐποχὴ. Κι' ἂν τὸν συγκρίνομε μ' ὅλους τοὺς ἐξ ἀναβολῆς τῶν ἄλλων Σωματείων: ἦταν, δίχως ἄλλο, ὁ μεγαλύτερος:

Τὸ διαλεχτὸ Συμβούλιον τοῦ Βορειοηπειρω-τικοῦ Συλλόγου μὲ ἀεπὶ κεφαλῆς, τὸν παντα-χοῦ παρόντα» Πρόεδρο, ἔβαλε ὅλα του τὰ δυνατά, ὅχι μονάχα γιὰ νὰ μὴ ὑστερήσωμε ἀπ' ἄλλα χροῖνα—εἶναι γνωστὸ πὼς ὁ χο-ρὸς μας στέκεται πάντοτε ἀνάμεσα στοὺς

στηματόρχες. Μαζὺ μ' αὐτὲς κι' οἱ κ. κ. Μ. Δάτσης, Φ. Μέτσης, Ν. Καλλιᾶφας, Χρ. Κόν-της, Θ. Πίσσας, Μ. Πάντος — καὶ λίγο κι' ὁ ὑποφαινόμενος.

Ἀπ' τὴν συγκέντρωση τῶν δώρων, φά-νηκε ἄλλη μιὰ φορά, πὼς οἱ Βορειοηπειρω-τες ἐξακολουθοῦν νὰχοῦν τὴν ἴδιαν ἰδιαιτέ-ρη εὐγενικὴ συμπάθεια τῶν Ἀθηναίων, ποὺ τοὺς τιμᾷ καὶ ποὺ τῆς ἀξίζουν ὁμως—καὶ νὰ λέγεται.

Με τίς προετοιμασίαις τοῦ χοροῦ, ὁλόκλη-ρους δυὸ μῆνες, τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου

γεμίζαν κ' ἄθρο-βράδην κόσμον. Ἐκεῖ, τὰ συμ-βούλια, οἱ συμ-φωνίες, οἱ δια-φωνίες μὰ κι' οἱ παραφωνίες μερικῶν — ὅταν παραφωνάζα-νε.

Ἐκεῖ τὰ ὀχέ-δια ἄλλων αὐ-τοδιδίων καὶ ὀχέων εἰδικῶν Ἐκεῖ οἱ ὑπό-σχεσεις περὶ «καινοτομιῶν» ἐνός, ποὺ φάν-τασε πολὺ, ἀρ-χὴ—ἀρχή, γιὰ νὰ μᾶς γίνῃ ἄ-φαντος ὅτι τέ-λος.

Ἐκεῖ, οἱ γινώ-μες, οἱ σοφές, κι' ἡ δίχως λόγον

πρώτους τῆς Πρωτεύουσας—μὰ καὶ νὰ ση-μειώσωμε ἀκόμα περὶ πολλὴν ἐπιτυχίαν. Καὶ φυσικά, ὅλες ἐκεῖνες οἱ προσπάθειες, πλε-ρώθηκαν πολὺ σὲ κόπους.

Ἀλλά, τὸ κίνημα καὶ τὸ εἰκοσαήμερο ποὺ μεσολάβησε, ἀπὸ τῆς 3 ὡς τῆς 24 τοῦ Μάρτη, ἔφερε κάποιαν ἀταξίαν, ἐξ αἰτίας τῆς ποῦ, κάμποσοι, μ' ὅλο ποὺ προμηθεύθηκαν ἀπὸ τοὺς πρώτους εἰσιτήρια, δὲν ἦρθαν. Λυπη-θήκαμε, γιατί, μαζὺ μ' αὐτοὺς, ἀπουσίασα-νε καὶ πρόσωπα, ποῦ, ὅπως δῆποτε δὲν ἔπρεπε νὰ λείψουν.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸ Συμβούλιον, κοπίασε πολὺν κι' ἡ ἐπιτυχημένης ἐκλογῆς ἐπιτροπὴ. Ἡ δ. Μαρ. Μέτση, ἡ πάντα γελιστὴ καὶ πρόθυμη, καθὼς καὶ ἡ ἀκούραστη κ. Π. Μαρμιοῦλου, παιδεύονταν ὁλόκληρο καιρὸ, τρέχοντας γιὰ τὰ δῶρα—ὅσα, μὲ τόση προ-θυμία κι' εὐχαρίστηση, δωρίζανε, συμπατρι-ῶτες κι' Ἀθηναῖοι Βιομήχανοι καὶ Κατα-

παρουσία ὅσων δὲν εἶχαν—ἐξ οὗ καὶ ὠνο-μάσθησαν... ἀγνώμονες!

Καί, τέλος, ἐκεῖ καὶ κάποιος, μὲ τοὺς ἄ-σωστους λογαριασμοὺς καὶ μὲ τίς γκρίνιες του, ποὺ τελευταῖα τρώγεται μὲ τὸ παρα-μικρὸ καὶ ποὺ κατάντησεν ἀχώνευτος.

Γιὰ τὴ διαφήμιση ἔχουμε νὰ τονίσουμε πὼς ὅ,τι γίνθηκε δὲν ἦταν διαφήμιση ἀλλὰ ῥε-κλάμα.

Τὴν Κυριακὴν, 24 τοῦ Μάρτη, τὸ «Κεντρι-κὸν» δέχεται ἀπὸ τῆς 9 1/2 τῆς πρώτες εὐθυ-μες παρτές.

Εἶναι τῶν περὶ δικῶν καὶ τῶν περὶ φίλων ποῦρχονταν νὰ βοηθήσουν κι' ὅλας — ἂν χρειάζεται. Μὰ δὲ χρειάζεται. Καὶ πιάνουν τὰ τραπέζια τοὺς, προσμένοντας τοὺς ἄλλους, ποὺ δὲν ἔρχονται κι' αὐτοί, καθὼς γεμίζει σὲ μιὰν ὥρα ὅλο τὸ θέατρο. Ἡ μουσικὴ ἀρχισε πειά, καὶ σὴν πλατεῖα χορεύουν χαχανί-ζοντας, ἓνα σωρὸ ζευγάρια. Γύρω—Τριγύρω

πρόσωπα χαρούμενα και γελαστά, που δε χωρταίνεις να τα βλέπεις. Καθένα τους κι' ένα κοιτάει γής απ' την πατρίδα μας. Κι' όλα μιζύ, ολάκερη η Πατρίδα! Καυμένη κι' άτυχη Πατρίδα!...

Κάπου θαμπώνεσαι και στέκεις λίγο πειδ πολύ. Είναι π' ανάμεσα σε κάτι όμορφιές, της Λιούντζης ή της Δρόπολης, φέγγουνε κάτι μάτια—κάτι μάτια!... Κι' είναι που σε τραβούν τόσο πολύ!...

Θέλεις να τα κυττάξεις κι' όμως σκιάζεσαι. Θέλεις να τα χαρής μ'ά δ'ε μπορείς. Δίπλα τους, Κέρβερος, ο άντρας ο αιώνας κι' ο φύλακας άφέντης της παρέας... ακόμα μιά στιγμούλα και σε κάρφωσε, με το σκληρό του βλέμμα. Στόν τόπο άθλιε! που τόλμησες να ιδής κατάματα τόν ήλιο και δ'ε σκιάχτηκες! Θ'ά σε συντρίψω!—κι' άς σε πούναι όνντριβάνι!!

Κι' ώ! πειά, αν ήσουν λίγο ποιητής! Θ'ανωίωθες τόση πίκρα—τόση πίκρα!... Για τέτοια μάτια, δίχως τέτοια επέμβαση, θ'ά μόρρασε, ίσως, να γραφή ένα τραγούδι—Θέ μου, ποιός ξέρει ποιό τραγούδι.

Ένα τραγούδι, για την όμορφιά. Για ουρανούς. Για θάλασσες, για ξενιτειές, για αγάπες, για Πατρίδα!... Μ'ά δ'ε μπορεί—μ'ά δ'ε μπορεί! Τι κρίμα!...

Στις 12 1)2 χορευτική ομάδα από διαλεχτές Βορειοηπειρωτιπούλες—μ'ά και μ'ά—ντυμένες, τις χρυσές στολές της Λιούντζης και τις κάτασπρες της Δρόπολης χορεύουν τους άθ'άνατους χορούς μας, καθώς ο κόσμος, απ' την πρώτη τους εμφάνιση, ξεσπάει σε χειροκροτήματα.

Κι' είναι κάτι το φαντασμαγορικό κι' αληθινά υπέροχο να βλέπεις κείνη τη μακρυά σειρά των στολισμένων κοριτσιών, στόν ρυθμικό χορό τους, όπως άστράφτουν τα χρυσά και φέγγουν τα φλωριά και τα πεντόλυρα.

Διακρίναμε τις δεσποινίδες: Μ. και Έλ. Μέτση (ή δεύτερη χαριτωμένο ευζωνάκι), Έλ. και Άναστ. Σταύρου, Έλ. Έξάρχου, Έλλην Χαρίτου, Έλ. Καλυβοπούλου, Άντων. Σκεν. Δέρη, Μ. Νάκου, Έλλην Πρίφτη, Μαρ. Πρίφτη, Έλ. Μπάρδη, Άνδρ. Λέκκα, Χρυσ. Δρόσου, Ιουλ. Αναστασιάδου, Μ. Γιαννοπούλου, Είρ. Γκιόντη, Μαρ. Κασιμήδου, Κλεοπ. Γούρμου, Φ. Μπουφίδου, Φ. Βόρδα, Β. Γερακάρη και πολλές άλλες.

Στη 1 μοιράστηκε το κοτιγιόν, πλούσιο όπως πάντα κι' άφθονο. Στη 1 1)2 γίνηκε η κλήρωση του λαχείου' κι' από την ώρα αυτή κι' ως το πρωί, το γλέντι άναψε πειδ ταί κόρωσε.

Διακρίναμε τους: Ύψυπ. των Οικονομικών κ. Δ. Χέλμην, Δ. Τσόχαν και Γ. Ράλλη βουλευτές, κ. και κ. Φ. Τσαβίδη, Πρόεδρον του Συλλόγου μας, κ. και κ. Θ. Βενανίδη, Μ. Λέξον, Φ. Μέτση με όλην την οίκογένειαν, Κ. Σκενδέρην, Δ)νήν «Πελασχού, κ. και κ. Αριστ. Τζάλλα, Δ)ντού «Ηπειρ. Βήματος», οίκογένειες κ.

Π. και Θ. Πίσσαλα, Χρ. Κόντην, Α. Ρούμπον, Ν. Καλλιάφαν, Μ. Δάτσην, Άλ. Άθανασούλαν, κ. και κ. Μ. Πάντου, κ. και κ. Στ. Πανούρη, κ. Μ. Ζωϊμίχον, κ. και κ. Άθ. Σωτηρίου, κ. Καραπάνον, κ. Μπάρδην, κ. Μ. Μιχαηλίδην, κ. Πρίφτην, κ. Έξόρχου, κ. Ν. Μάσιον, Κ. Γκίκαν, Άθ. Γκογκώνην, Ι. Καλούτσην, Σ. Έλευθερίου, Π. Ρούτην, Γ. Έξάρχου, Όρ. Έξάρχου, Χρ. Κολιάτσην, Κ. Σταμάτην, Χ. Δάλλαν, Κ. Κιούρην. Στ. Πίσσαλαν, Ν. Κοντόν, δ. Α. Στέφου, Όλγ. Χριστοφορίδου, κ. και κ. Καλύβα, κ. και κ. Γραβάνη, κ. και κ. Σταύρου, δ. Πέρσαν Μπουφίδου, δ. Μπαμίχα, δ. Έλ. Στέρη, κ. Β. Σούτην, Α. Γκάζικαν, Π. Γκάζικαν, Ν. Καρέτσην, Ι. Παπασαράντην, Σ. Κοταρίνην, κ. και κ. και δ. Π. Παπά, κ. Καλυβοπούλου, δ. Ν. Βιθυνού, κ. Ζ. Σαφαντονίδην, δ. Μ. Άλχανάτη, κ. Π. Κυριακίδην, κ. και κ. Μιχ. Δάκα, κ. και κ. Ν. Μάνεση, κ. Άρτ. Τσακοπούλου, Έμ. Νικολάου, κ. και κ. Π. Άντωνιάδου, κ. Γ. Μπιτσόπουλον, Φ. Χρονόπουλον, Άναγνωστόπουλον, Β. Βαξεβανίδην, Κ. Μπόσδαν, Ι. Κυρίτην, Δ. Δήμογλου, Δ. Θεοδοσιάδην και άλλους πολλούς. που τα όνόματά τους δ'εν τα συγγρατήσαμε.

Τ.

Πάν ότι άφορά την σύνταξιν, εις την διεύθυνσίν μας: Παπαρηγοπούλου 3, «δι'α τόν Άρχισυντάκτην».

κ. κ. Άλ. Λακ., Όρ. Έξ., Νεότ. Άβ., Έλ. Βελ. και Ξεν. Στ. Θεο)νίκην. Εύχαριστούμεν θερμώς. Η «Βόρειος Ηπειρος» θ' άποβή ό πνευματικός σύνδεσμος των άπανταχού συμπατριωτών, να εισθε δ'ε περί τούτου βέβαιοι.—δ. Πολ. Ν. Πάτρας. Επίσης.—κ. κ. Ν. Ραντ., Δρυνοπολίτην., Πέτρ. Τ., Κων. Νικ., Φ. Πετ., Μ. Δερ., Έ Κλ. Ένταυθα. Η προθυμία σας μ'ας ένθουσιάζει. Αναμένομεν κατάλογον συνδρομητών.

Ο Άρχισυντάκτης

